ФОП Бучко Наталія Миколаївна
Волинська обл., Луцький р-н, селище Колки, вул. Академіка Кравчука, буд. 25
тел. *+380 98 538 6924*

ЗАМОВНИК: Виконавчий комітет Прилісненської сільської ради

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Детального плану території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій

Розділ "Охорона навколишнього природного середовища"

ОБ'ЄКТ: 141125 DPT-CEO

Розділ проекту ДПТ	Сертифікований виконавець	Підпис/печатка
Звіт про стратегічну екологічну оцінку (розділ "Охорона навколишнього природного середовища" Детального плану території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій»)	Слипець О.О.. Кваліфікаційний сертифікат Серія АР № 018813 від 25.01.2022 № 75 Свідоцтво про підвищення кваліфікації № 03166 від 13.11.24р.	

					141125- DPT-CEO
Зм.	Арк.	№ док	Підпис	Дата	
Провідний		Слипець О.О.		12.25	Авторський колектив
Інженер					
Проєкту-					
.вальник					

Стадія	Аркуш	Аркушів
ДПТ		

ФОП Бучко Н.М

ЗМІСТ

Вступ 3

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування 5

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень) 10

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень) 52

4.Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень) 64

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування 69

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків 72

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування 76

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки) 83

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення 87

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності) 91

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку Аудиторію 91

Список використаних джерел 93

					141125 DPT - CEO			
Зм.	Арк.	№ док	Підпис	Дата				
ФОП		Бучко Н.М.		01.25	*Звіт про стратегічну екологічну оцінку*	Стадія	Аркуш	Аркушів
Провідний						ДПТ	2	
інженер								
проекту-вальник		Пилипець О.О.		01.25		ФОП Бучко Н.М		
.								

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно

привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Проведення процедури стратегічної екологічної оцінки здійснюється на підставі нижче наведених нормативно-правових актів:

– Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;

– Закон України «Про ратифікацію Протоколу про стратегічну еколочічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті»;

– Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

– Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».

– наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 №296 «Про затвердження Методичних рекомендацій до здійснення стратегічної екологічної оцінки»;

– наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів № 705 від 18.10.2023 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації».

Проєкт детального плану території розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення території, формування системи громадського обслуговування населення, організації інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки території.

Проєкт детального плану території визначає:

– забезпечення комплексності забудови території;

– деталізації планувальної структури території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території;

– уточнення меж всіх обмежень у використанні земель згідно із законодавством, державними будівельними нормами, санітарно-гігієнічними нормами;

– визначення параметрів забудови проектованих земельних ділянок;

– визначення містобудівних умов та обмежень;
– визначення розподілу території згідно з будівельними нормами відповідно до функціонального призначення, режиму та параметрів забудови території;
– визначення напрямів, черговості та обсягів подальшої діяльності щодо:

- попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території;

- створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів;

- охорони та поліпшення стану навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки;

- комплексного благоустрою та озеленення.

Містобудівну документацію “Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об’єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій” розроблено на підставі наступних вихідних даних:

– Рішення Прилісненської сільської ради від 05 листопада 2025 року № 58/19

– Завдання на розроблення детального плану території;

– План топографічного знімання М 1:1000, який виконаний ФОП Юзвяк Ю. у 2025 році, з погодженими інженерними мережами.

- Схема планування території Маневицького району Волинської області

Проєктом детального плану передбачається зміна цільового призначення земельних ділянок з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 (01.17) на ділянку (14.01) Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об’єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій

На короткостроковий період:

– зміна цільового призначення земельної ділянки;

– будівництво основної інженерно-транспортної інфраструктури проектованої земельної ділянки.

На середньостроковий період та довгострокову перспективу:

– впорядкування території, проведення благоустрою та озеленення території;

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва та відповідно до:

– Земельного, Водного та Лісового кодексів України;

– Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

– Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;

– Закону України «Про основи містобудування»;

– Закону України «Про управління відходами»;

– Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

– Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

– Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;

– Закону України «Про екологічну мережу України»;

– Закону України «Про охорону земель»;

– Закону України «Про рослинний світ»;

– Закону України «Про тваринний світ»;

– Закону України «Про генеральну схему планування території України»;

– Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

– Національного плану управління відходами до 2030 року;

– Стратегії розвитку Волинської області до 2027 року;

– ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;

– ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;

– ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;

– ДСП – 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;

– ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;

– ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;

– ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;

– ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;

– Постанова від 01 вересня 2021р. №926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації».

На місцевому рівні засади екологічної політики регулюються «Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року» (нова редакція від 21 серпня 2025 року № 33/2),

“Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту змін до Стратегії розвитку Волинької області на період до 2027 року”,

«Стратегія розвитку 2021-2027 Прилісненської територіальної громади ».

Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Волинської зони на 2026-2030 роки

План заходів передбачає створення сприятливої конкурентоспроможної економіки, створення умов якісного життя, збалансованого просторового розвитку населених пунктів, створення умов для збереження довкілля, формування привабливості та розвитку туристичної галузі.

Стратегія розвитку Волинської області передбачає розуміння актуальних проблем соціально-економічного розвитку регіону, мікрорегіонів та територіальних громад. Заходи, зазначені у стратегії зможуть забезпечити розвиток людського капіталу, досягнення високої якості життя та економічного зростання на основі екологічно невиснажливої, енергоефективної та інноваційно орієнтованої промисловості та біоекономіки, креативних індустрій.

Дотримання умов даних програм дозволить:

– зберегти якісний стан атмосферного повітря,

– не допустити негативних змін клімату,

– налагодити правильне водопостачання без шкоди для гідрологічного режиму річок;

– зберегти лісистість України;

– мінімізувати наслідки утворення та поводження з відходами;

– уникнути неправильного використання земель та надр України.

Будь-яка людська діяльність має проводитися з врахуванням трьох важливих складових: екологічної, економічної та соціальної. На основі даних ланок відбувається сталий розвиток. Рівень життя населення залежить від функціонування складових сталого розвитку – розвиток, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь задовольняти свої власні потреби.

Розроблення документа державного планування детального плану території також має зв’язок та узгоджується з іншими ДДП, а саме: різними планами та програми, які в тій чи інший мірі визначають передумови для прийняття проєктних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання беруться до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та стратегічної екологічної оцінки у її складі, а саме:

- Схема планування території Маневицького району Волинської області

– Стратегія розвитку Волинської області в період до 2027 року

– Стратегія розвитку 2021-2027 Прилісненська об'єднана територіальна громада

– «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року», забезпечення реалізації Стратегії у даному проєкті досягається за рахунок сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку, інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження проєкту внесення змін, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах СЕО, відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації.

– «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» При розробці проєкту ДПТ та стратегічної екологічної оцінки до нього враховані принципи управління відходами на території проєктування, які полягають у збільшенні обсягу сортування, переробки та повторного використання відходів;

– «Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року» (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 932-р), забезпечення реалізації Концепції у даному проєкті ДПТ досягається за рахунок реалізації державної політики у сфері зміни клімату, а саме: врахування при розробці звіту СЕО «Рекомендацій щодо включення кліматичних питань до документів державного планування».

Під час проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки Проєкту ДПТ, відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку, розроблено, оприлюднено на офіційному веб-сайті https://prylisnenska-gromada.gov.ua/more_news/ та внесено в Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки Заяву реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 12-12-18643-25 https://id.eco.gov.ua/ про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки з метою отримання та врахування зауважень та пропозицій громадськості та для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про СЕО.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

2.1 Характеристика поточного стану довкілля. Характеристика довкілля Волинської області наведена згідно загальнодоступних джерел інформації:

- Доповіді про стан навколишнього природного середовища Волинської області у 2023 році, яка підготовлена працівниками Департаменту агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів. https://voladm.gov.ua/article/regionalna-dopovid-pro-stan-dovkillya/

- Екологічного паспорту Волинської області. https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-volinskoyi-oblasti-za-2023-rik/

- Звітної інформації про забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів

Доповідь про стан навколишнього природного середовища Волинської області є одним з основних документів, створених з метою узагальнити та систематизувати спостережну, статистичну та науково-дослідницьку екологічну інформацію про стан довкілля, про заходи з його збереження та охорони, які були здійснені обласними організаціями і установами

Площа території опрацювання становить 7,1625га, площа ділянки проєктування об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, (ТЕС) становить 5,5185га. *(кадастровий номер 0723681500:02:003:0371). Проєктна земельна ділянка,* розташована *у південно західному напрямку від с.Галузія (за межами населеного пункту). Із західної сторони ділянка межує із землями водного фонду р. Гнилий Брід, з півдня ділянка межує із землями транспорту, автодорога місцевого значення О-031168 Городок — Прилісне — а/д Р-14 — Галузія — Серхів, північна сторона ділянки межує із землями сільського господарства, зі східної сторони проходить ґрунтова дорога, землі лісового господарства.*

Рис 1. Схема розташування території детального плану території в системі розселення Маневицького району

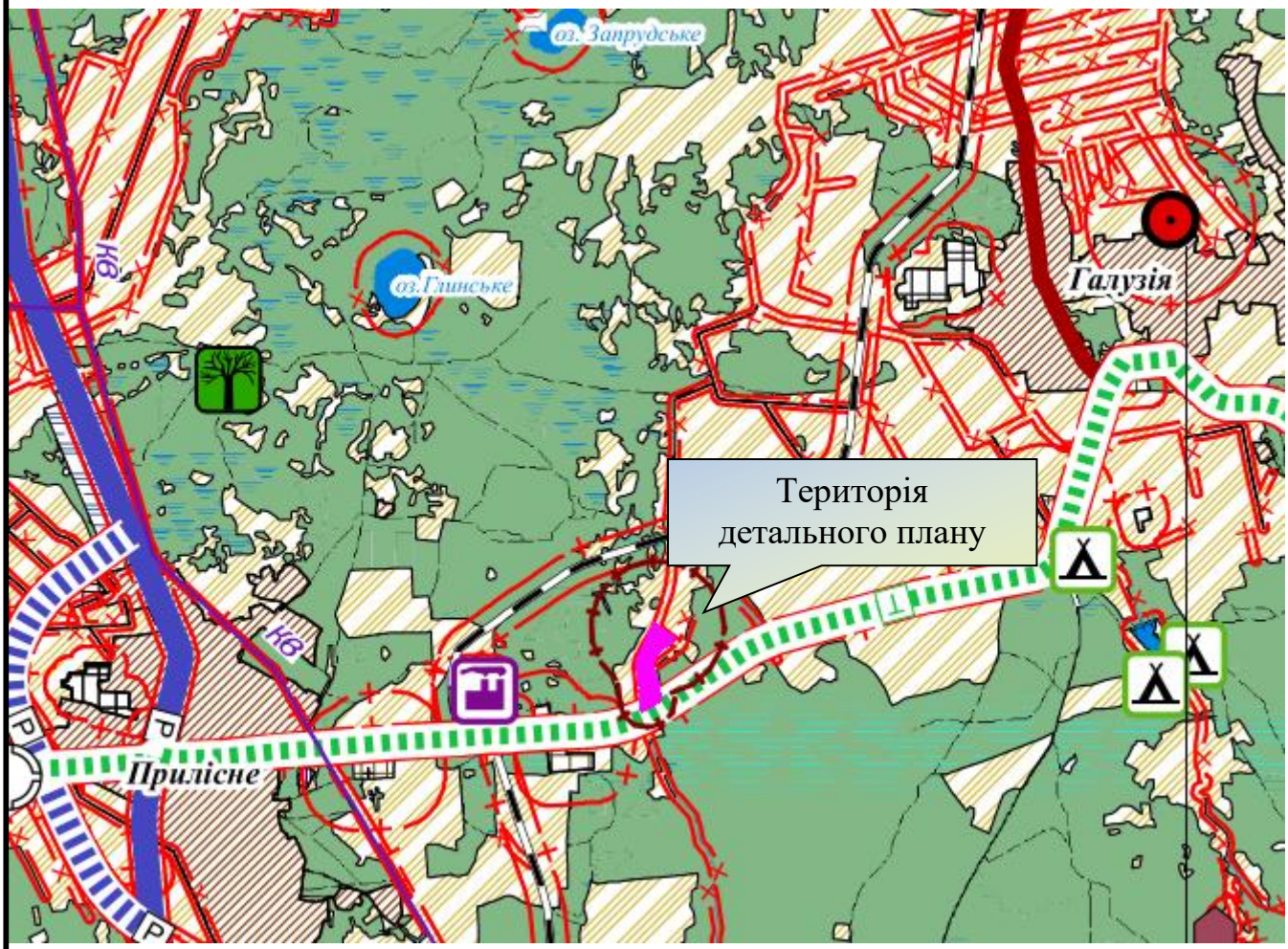

План існуючого використання території. Схема існуючих планувальних обмежень

Позначення		Найменування
Існуючі	Проектні	
межі територій		
		межа розробки ДПТ
		межа земельної ділянки
		межа опрацювання
		лінія регулювання забудови
транспортна інфраструктура		
		тверде покриття вулиць, доріг, проїздів
		смуга відводу автодороги О-031168 Городок – Прилісне –
		а/д Р-14 – Галузія – Серхів
планувальні обмеження		
		межа охоронної зони навколо (уздовж) об'єкта енергетичної системи
		прибережно захисна смуга
		охоронна зона від лісу (протипожежна)
		смуга відведення від канав
Інженерна інфраструктура		
10кВ		повітряні лінії електропередач 10,0 кВт
функціональні зони		
		територія с/г призначення
		територія транспортної інфраструктури
		територія зелених насаджень спеціального призначення
		територія ДЛГ
		водні об'єкти
		перелоги

Рельєф ділянки спокійний. Ухил території спрямований в західному напрямку. Відповідно топографічних умов територія рівнинна, з невеликим ухілом у західному напрямку, з перепадом абсолютних відміток від 175,0-169,80 м.

Територія, що розглядається, не затоплюється та не підтоплюється, заболоченість на території відсутня. В межах території опрацювання є р. Гнилий Брід із прибережно захисною смугою 25,0м

Відповідно до геологічної карти України, на території визначеній ДПТ крейда мезозойського віку.

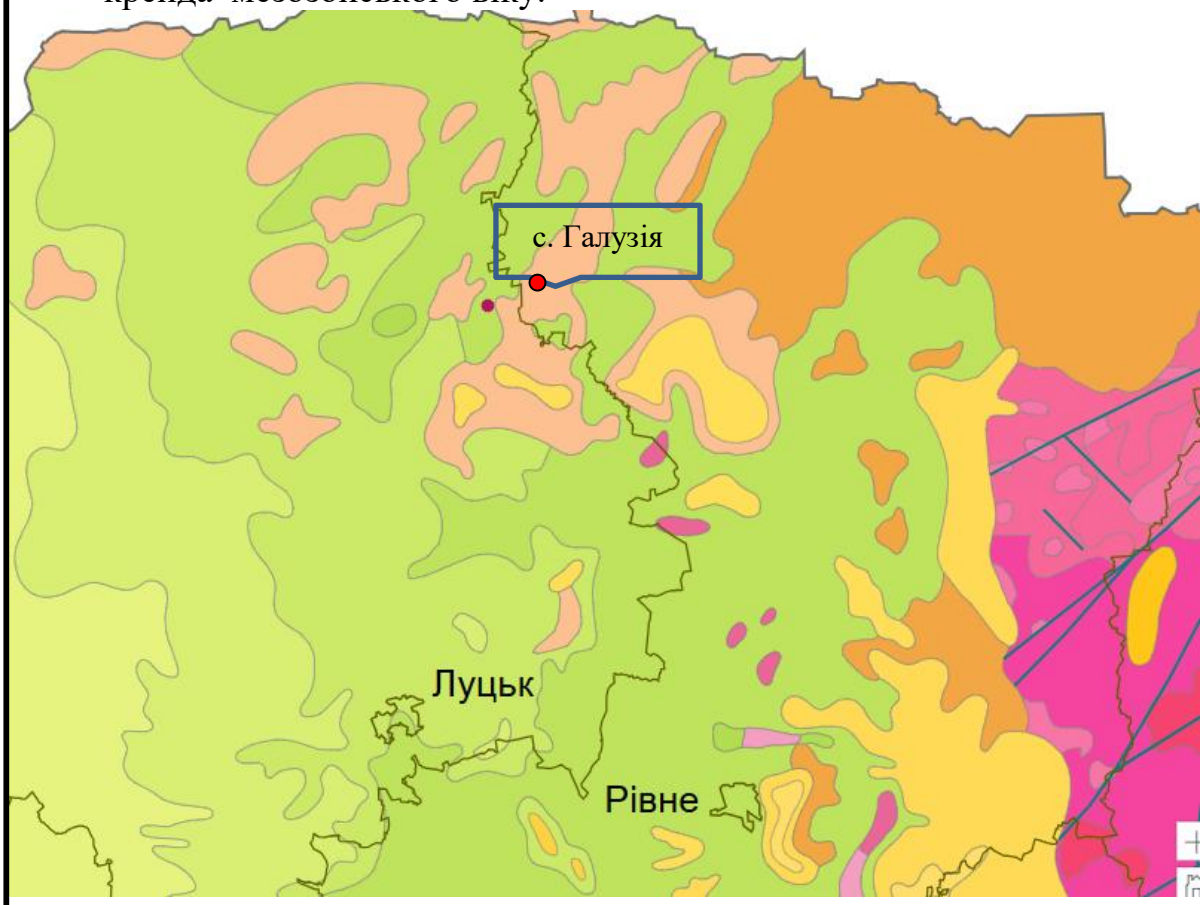

Крейда. Верхня
Турон
Вік: 89 300 000 - 93 500 000 р.

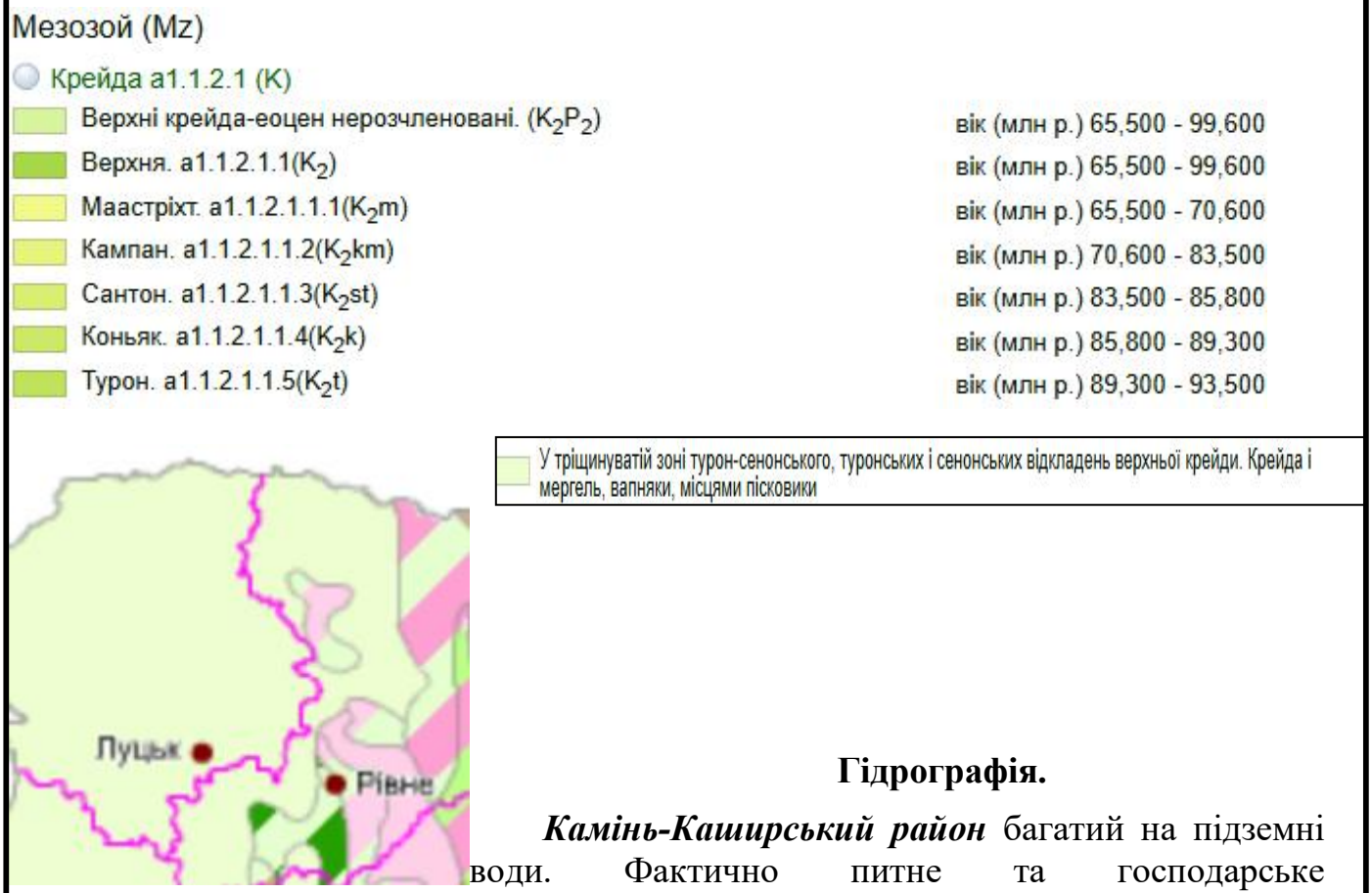

Гідрографія.

Камінь-Каширський район багатий на підземні води. Фактично питне та господарське водопостачання району здійснюється переважно за рахунок підземних вод. В багатьох місцях району є самостійний вихід на поверхню артезіанських підземних прісних вод питної якості – Оконськ, Северинівка, Старий Чорторийськ, Лісове, Прилісне, Велика Яблунька.

Поверхневі води на території району представлені річками, озерами та ставками. Частина річок бере початок на території району, витоки інших знаходяться за його межами. Всі річки відносяться до рівнинного типу і характеризуються незначними швидкостями (0,1-0,2 м/с). Найбільша річка Стир має загальну довжину 483 кілометри, в тому числі на території району 47 км. З 21 річки, що протікають у районі, лише Стир та Стохід знаходяться у природному стані. Інші каналізовані під час проведення осушувальних робіт у другій половині XX століття і являються магістральними каналами меліоративних систем.

Камінь-Каширський район – край озер.

Всього їх двадцять два. Найбільшим є озеро Охнич площею 38 гектарів, а найглибшим озеро Іванівське – до 28 метрів. Унікальним гідрологічним об'єктом не лише для Камінь-Каширського району, але і для всього Волинського Полісся є „Оконські джерела" – місце потужного виходу на поверхню землі кришталево чистих артезіанських вод з середньорічною температурою 80С.

Волинська область представлена річками двох великих басейнів:

р. Прип'ять і р. Західний Буг. Річки області за своїм режимом належать до рівнинного типу, переважно снігового живлення. В середньому за рік талі снігові

води в річному стоці займають близько 60—70%, решта стоку має дощове і підземне походження, причому підземне живлення становить 12—32% річного стоку. Характер живлення рік області обумовлює їх рівневий режим і режим стоку.

Річному ходу рівнів рік області властива яскраво виражена висока весняна повінь і низька межень , яку порушують літні і зимові паводки.

Режим стоку області обумовлений фізико-географічними умовами, насамперед геологічною будовою, рельєфом та кліматом, які мають значний вплив на розподіл стоку і водність рік. Значна кількість опадів, велике випаровування і високий рівень ґрунтових вод визначають такі характеристики стоку, як середній багаторічний, витрати води, модулі стоку. Внутрішньо річний розподіл стоку по місцях і сезонах залежить від опадів, випаровування, будови поверхні та господарської діяльності.

Стік рік Волинської області протягом року нерівномірний, внутрішньо річний розподіл стоку в різні за водністю роки неоднаковий. У середньому навесні доходить до 50—72%, влітку — до 2—14%, восени — до 4—12% і взимку до 13—30% річного стоку.

Максимальні витрати річок Волині спостерігаються під час повені весною та паводків у літньо-осінній період.

В області нараховується 137 річок. Найбільші річки: Прип’ять, Західний Буг, Стир, Стохід, Турія. В басейні р. Прип’ять - 111 річок загальною протяжністю 2812,7 км., з них малих річок довжиною більше 10 км – 94, загальною протяжністю – 1932,4 км; в басейні р. Західний Буг - 26 річок загальною протяжністю 824,89 км., з них малих річок довжиною більше 10 км – 25, загальною протяжністю – 604,89 км.

Гідрологічне районування

В інженерно-геологічному відношенні територія детального плану відноситься до:

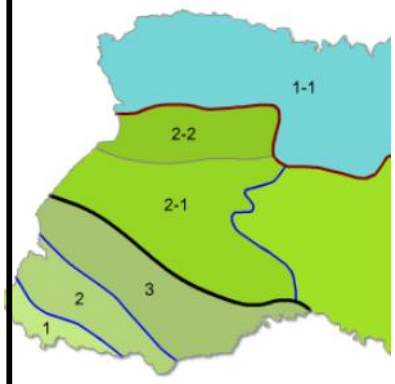

1. Зона надмірної водності

1-1 Поліська область надмірної водності

ериторії сприятливої категорії для забудови -ухилом поверхні від 0,5 до 10 %, рівнем підземних вод глибше 3 м від поверхні землі, складені пісками, глинами з розрахунковим тиском на них не більше 1,5 кг/см^2.

Згідно загального районування території України за складністю інженерно- геологічних умов (ДСТУ -Н Б В.1.1-27:2010) територія відноситься до територій з незначною інженерно-геологічною складністю освоєння (наявне природне підтоплення).

Районування за складністю інженерно-геологічних умов

Відповідно до Гідрографічної карти України на території визначеній ДПТ, перші від поверхні водоносні горизонти

Водні ресурси

Волинська область багата на поверхневі води: ріки, озера, ставки. Гідрографічна сітка області представлена річками двох великих басейнів: р.Прип’ять і р.Західний Буг. Ріки області переважно належать до басейну р.Прип’ять. Річка Прип’ять з притоками Турія, Стохід і Стир є найбільшою річкою області. Вздовж західної межі області протікає р.Західний Буг з притокою Лугою.

Вони протікають по території області в основному з півдня на північ, мають повільну течію, через незначне зниження рельєфу в північному напрямку. Більшість річок Волині через невеликі глибини не суднохідні. За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області на території області нараховувалося 137 річок довжиною 3447,7 км.

Серед західних областей України Волинська область має найбільшу кількість озер (266 шт). Найбільші і наймальовничіші озера області – Світязь, Пулемецьке, Турське, Люцимир, Перемут, Оріхове, Волянське, Біле, Любязь. Площа дзеркала води в озерах області становить 13097,6 га. За походженням вони різноманітні. Переважна більшість - карстові озера, менша – заплавні. Їх режим тісно пов’язаний з річками, а під час весняної повені самостійне існування озер припиняється. Заплавні озера заболочені, з низькими берегами і в’язким дном.

У Волинській області в експлуатації знаходиться 11 водосховищ. Площа дзеркала води у водосховищах становить 2171,2 га. Використовуються вони для зволоження осушених земель на меліоративних системах та риборозведення. Протягом року за допомогою водосховищ проводиться перерозподіл стоку річок області з метою збільшення їх водності та подальшого використання за акумульованих об’ємів води для зволоження осушених земель в засушливі періоди.

На території області нараховується 12016 ставків загальною площею водного дзеркала 5415,2 га, основними джерелами живлення яких є талі, повеневі, дощові і підземні води.

Основними водоспоживачами в області є комунальне господарство,сільське господарство та промисловість (харчова, цукрова).

Запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби. Використання водних ресурсів в області є раціональним, водний баланс бездефіцитний.

Основними водокористувачами (у 2021 році в області – 431) за рік було використано 32,247 млн.м^3 свіжої води, що на 2,192 млн.м^3 більше, ніж у попередньому році. У 2021 році всього скинуто зворотних вод 31,823 млн. м^3,що на 2,989 млн.м^3 більше, ніж у 2020 році.

Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

Відомо, що якісна питна вода визначає стан нашого здоров'я. За даними ВОЗ біля 80% захворювань людей пов'язані з якістю питної води. Внаслідок вживання неякісної питної води кожен рік біля 25% населення України (переважно дитячого) ризикують захворіти. Проблема забезпечення якісною питною водою відноситься до числа

соціально значущих, оскільки вода безпосередньо впливає на стан здоров'я громадян і кардинально визначає ступінь екологічної та епідеміологічної безпеки. Несприятливий вплив неякісної питної води на людину може реалізовуватися в декількох напрямках: загальнотоксичний вплив, що викликає збільшення загальної захворюваності населення (збільшення захворювань неінфекційної природи: серцево-судинних, шлунково-кишкового тракту, ендокринних і ін.) та вплив на збільшення частоти алергічних захворювань, а також збільшення рівня новоутворень в організмі людини.

Зонування території за ступенем забрудненості поверхневих вод (гігієнічна класифікація водних об'єктів)

Ступінь забрудненості поверхневих вод (сумарні індекси)		Екологічна оцінка якості води
менше 5,0	допустима	чиста
від 5,0 до 10,0	помірна	умовно чиста
від 10,0 до 15,0	підвищена	забруднена(шкідлива для питного вживання)
від 15,0 до 20,0	висока	забруднена(шкідлива для питного вживання)
більше 20,0	дуже висока	забруднена(шкідлива для питного вживання)

Індекси сумарної забрудненості поверхневих вод розраховані за органолептичними і токсикологічними властивостями, санітарним режимом та бактеріологічними показниками

Основними забруднювачами водних об’єктів Волинської області є підприємства житлово-комунального господарства, серед найбільших забруднювачів у 2021 році – КП «Луцькводоканал» та Старовижівське ВУЖКГ.

У літній період 2021 року за результатами лабораторних досліджень 195 проб води відкритих водойм у місцях відпочинку (водних рекреаціях) на мікробіологічні показники питома вага невідповідних становила 21,5% проти 8,6% у 2020 році. Не відповідали вимогам проби води річок Турія (м. Ковель), Стир, Сапалаївка (м. Луцьк), озер у Ковельському районі.

Фактором забруднення водойм є також недостатнє охоплення населених пунктів каналізаційною мережею. Існування великої кількості вигрібних ям, практика використання полів фільтрації також є джерелом забруднення водних ресурсів.

Контроль якості поверхневих вод у 2021 році проводився: Регіональним офісом водних ресурсів у Волинській області, ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України», Державною екологічною інспекцією у Волинській області, Волинським обласним центром з гідрометеорології в 71 контрольному створі основних річок та їх приток області.

Було відібрано та проаналізовано 901 проба води. За результатами досліджень гідрохімічних показників якості води встановлено перевищення гранично допустимої концентрації по азоту амонійному, залізу загальному,нітритах, біонічному споживанню кисню та інших показниках на річках Прип’ять, Стир, Турія, Стохід.

Випадків екстремально високого забруднення води річок Волині зафіксовано не було.

Забрудненість водних об'єктів - джерел питного водопостачання специфічними хімічними речовинами токсичної дії і збудниками інфекційних захворювань при недостатній ефективності роботи очисних споруд з водопідготовки питної води обумовлює погіршення її якості, створює серйозну загрозу для здоров'я людей, обумовлює високий рівень їх захворюваності кишковими інфекціями, гепатитом, збільшує ризик дії на організм людини канцерогенних і мутагенних чинників.

Відставання України від розвинених країн за показниками середньої тривалості

життя і високої смертності значною мірою пов'язане із споживанням неякісної питної води.

Забруднюючи шкідливі речовини потрапляють у поверхневі водні об'єкти з недостатньо очищеними побутовими і промисловими зворотними водами, сільськогосподарськими поверхневими та зливовими стоками. До токсичних сполук, небезпечних для здоров'я людини, відносяться важкі метали, СПАР, пестициди, феноли, хлорорганічні сполуки тощо.

Навіть після очистки та знезараження питної води токсичні речовини можуть залишатись та надходити у водопостачальну мережу. До того ж існуючи технології для знезаражування питної води передбачають широке застосування хлору, внаслідок чого в питній воді утворюються токсичні і канцерогенні хлорорганічні сполуки, що мають кумулятивну дію. Забруднення питної води може виникати також в розподільчій мережі у зв'язку з незадовільним станом трубопроводів та їх високою аварійністю.

Не якісна питна вода є однією з причин зростання у населення таких захворювань, як виразкова хвороба шлунку, жовчнокам'яна хвороба, хвороби органів дихання. У процесі підготовки питної води для її знезаражування здійснюється хлорування, в процесі якого утворюються токсичні речовини які можуть викликати порушення центральної нервової системи, негативно впливати на функцію нирок і печінки.

Контроль за якістю і безпечністю питної води, що надається для споживання населенню повинен бути забезпечений власниками водопроводів у відповідності до вимог ДСанПіНу 2.24-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною", яким передбачено перелік показників, точки відбору проб та кратність досліджень.

Прогнозовані зміни стану водних ресурсів

Враховуючи існуючу динаміку, прогнозується подальше погіршення стану водних ресурсів через неочищені стічні води, потрапляння добрив і ґрунту в воду тощо. Також у зв'язку із змінами клімату прогнозується поступове зменшення водності річок басейну через недостатню кількість опадів у зимовий період, які є основним джерелом наповнення річок регіону. Це призведе до ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.

Територія проєктування межує із землями водного фонду р. Гнилий Брід. Планова діяльності - значно впливає на водні ресурси через забір великих обсягів води для охолодження.

Перехід до більш екологічних систем охолодження (закритий цикл) та ефективних фільтрів необхідний для зменшення забруднення.

Клімат та мікроклімат.

Згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія» ділянка знаходиться в північно-західному районі (район І), згідно архітектурно будівельному кліматичному районуванню території України Клімат району помірно-континентальний. Середньорічна температура повітря дорівнює +7,0 С. Середня температура найтеплішого місяця – липня +18,8 С, а найхолоднішого – січня – 5,1 С. Річна кількість опадів більше 500 мм.

Найбільше їх випадає в червні-серпні, найменше в січні. В окремі роки випадає значно більше або менше середньої багаторічної кількості опадів. Днів зі значною кількістю опадів, які дають не менше 10 мм води, в середньому 12 на рік.

В середньому на рік спостерігається 43 дні з туманом, 13 - з хуртовиною, середньорічна швидкість вітру дорівнює 4,0 метри за секунду. Протягом року переважають вітри західного і північно-західного напрямків, багато також випадків вітрів південно-східного та південного напрямків.

Взагалі клімат сприятливий для сільськогосподарського виробництва: тривале

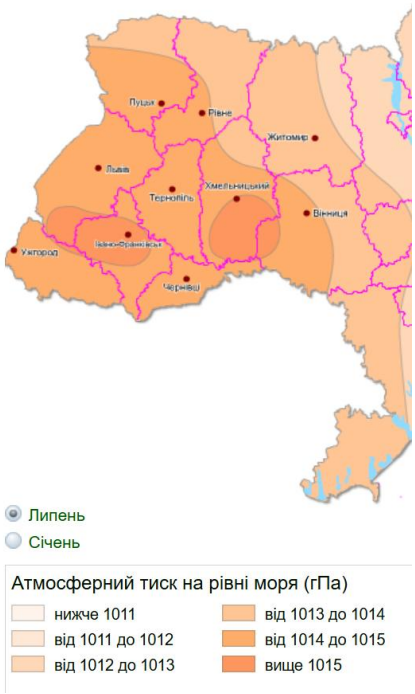

тепле та досить вологе літо, рання весна, суха осінь зима с помірними морозами та значним сніговим покривом – все це позитивно впливає на ріст зернових, технічних та садових культур.

Кліматичні характеристики району сприятливі для будівництва та

функціонування обєкту планової діяльності

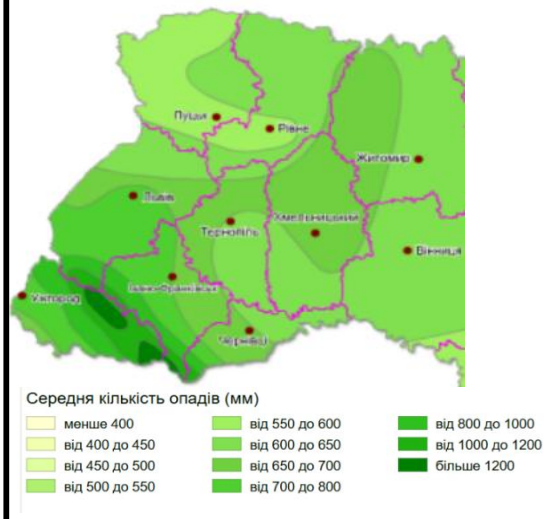

Зміна клімату

Тенденції зміни клімату

Зміна клімату – це не лише зміна стану довкілля, але й питання, пов'язане з правами людини для мільйонів людей та спільнот в усьому світі. Визнанням світового значення проблеми антропогенних змін клімату є те, що 194 країни *ратифікували Рамкову конвенцію ООН* про зміну клімату та 187 країн - Кіотський протокол до неї. Викиди парникових газів стають частинкою атмосферного повітря, так як відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»: атмосферне повітря – життєво важливий компонент навколишнього природного середовища, який є природною сумішшю газів, що знаходиться за межами жилих, виробничих та інших приміщень. Підписавши *Кіотський протокол,* Україна, як і інші держави, визнала, що державний сектор економіки і приватний бізнес можуть і повинні запобігати глобальному потеплінню.

Базовими аспектами у сфері адаптації до зміни клімату є:

- визначення шляхів досягнення скорочення або обмеження викидів парникових газів;
- створення і стійке функціонування національної системи для оцінки викидів і поглинання парникових газів, національної системи реєстрації;
- розробка програми участі у гнучких механізмах Кіотського протоколу - проектах спільного впровадження та міжнародної торгівлі квотами на викиди парникових газів;
- наукова підтримка всієї діяльності, пов'язаної з питанням зміни клімату;
- участь громадськості у прийнятті рішень з національних дій в області зміни клімату, що є складовою побудови громадянського суспільства в державі.

Чинне законодавство України заклало основи для охорони, збереження та відновлення стану атмосферного повітря, як одного із основних життєво

важливих елементів навколишнього природного середовища, у деяких її законах ще до часу ратифікації Україною Рамкової конвенції та Кіотського протоколу.

Зважаючи, що більшість парникових газів є водночас забруднюючими речовинами, то за роз'ясненням Міндовкілля на сьогодні інвентаризація антропогенних викидів парникових газів здійснюється відповідно до виданих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Одним із пріоритетних напрямків в зменшенні впливу викидів парникових газів на зміну клімату є зменшення викидів цих газів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі лісів.

На зменшення викидів забруднюючих речовин (твердих частинок, двоокису сірки, оксидів азоту) та парникових газів в атмосферне повітря спрямована політика впровадження біоенергетичних технологій в області.

Волинський обласний центр з гідрометеорології, аналізуючи погодні умови 2023 року стверджує, що по Волині відслідковується тенденція до потепління.

Багаторічна динаміка метеорологічних показників та прояви потепління Як і по всій території України, на Волині простежуються значні коливання температури повітря, зміну кількості та тривалості опадів, часто бувають зливи, випадає град, відзначають стрімкі переходи до позитивної температури весною, часто бувають тривалі й затяжні періоди золотої осені. Узимку на фоні прояву загального потепління спостерігаються періоди різкого зниження температури повітря, почасти до -20 °С і нижче. Улітку, навпаки, температура повітря підвищується до 30 °С і вище. Усі ці процеси, вочевидь, мають регіональні відмінності.

Особливість змін клімату проявляється, передусім, у просторово-часовій неоднорідності. За даними досліджень, загалом в Україні на початок XXI ст. простежено підвищення середньої річної температури повітря від 0,7 до 1,0 °С. Упродовж року відбуваються зміни температури повітря, які відображають загальну тенденцію до її зростання. Упродовж останніх десятиліть спостерігається стійке підвищення середньої річної температури повітря з позитивними відхиленнями.

Загалом по області спостерігається збільшення опадів упродовж року з яскраво вираженим максимумом із травня по вересень, малим максимумом із січня по лютий і вираженим мінімумом із жовтня по грудень. Жовтень виділяється найбільшою стійкістю показників в багаторічному режимі.

Важливий складник прояву потепління – багаторічний режим атмосферних опадів. На всій території області простежується загальна тенденція до збільшення суми опадів за рік із позитивними відхиленнями. Такі зміни є проявом глобального потепління. Проте трапляються аномалії, які виражені різкою зміною додатного відхилення на від'ємне.

На думку вчених-кліматологів, ми живемо в період нового інтенсивного

підвищення температури повітря з рекордними значеннями. Зміна регіональної температури повітря та кількості опадів на Волині відповідає глобальним змінам температури повітря й кількості опадів, які похідні від змін циркуляції атмосфери впродовж останнього століття. На початок XXI ст. простежується зростання температури повітря та збільшення кількості опадів по всій території України, Волині в тому числі. Найбільш інтенсивні зміни температури повітря й кількості опадів відбуваються в північній поліській частині області.

Отже, кліматичні умови Волинської області характеризуються вираженою тенденцією до змін, які потрібно враховувати не лише під час вивчення атмосферного клімату, але й для потреб містобудування, енергозбереження, агрономії та лісового господарства, квітникарства, ландшафтного дизайну, визначення оптимальних умов розвитку рекреації й туризму впродовж цілого року.

Атмосферне повітря.

Волинська область характеризується помірним техногенним навантаженням на навколишнє природне середовище внаслідок відсутності на її території зон екологічного лиха та потужних об'єктів – забруднювачів довкілля.

Проте при сучасних умовах господарювання розвиток економіки та виробництва може призвести до значного зростання антропогенного навантаження та загроз екологічній безпеці.

Основними забруднювачами повітря є підприємства сільського, лісового та рибного господарства, підприємства переробної та добувної промисловості та розроблення кар'єрів, а також підприємства постачальники газу, електроенергії, пари та конденсованого повітря.

На них щорічно припадає понад 70 % загальнообласних викидів (у 2021 році – 71 %).

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Динаміка викидів забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами

За даними Головного управління статистики у Волинській області в 2022 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 4,8 тис.тонн шкідливих речовин. Порівняно з минулим роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів зменшився на 0,8 тис. тонн. Відповідно залишились незмінними щільність викидів 0,2 тонн на 1 км^2 , шкідливі речовини, які припали на одну особу, у 2022 році становили 4,7 кг, що на 0,1 менше ніж у 2021 році. У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2019 - 2023 р.р. наведені в таблиці

Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т.

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв.км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис.т/млн.грн.
	Всього	у тому числі				
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами			
~~2019~~	*	~~5,3~~	*	~~200,0~~	~~5,1~~	~~0,000007~~
2020	*	5,0	*	200,0	4,9	0,000001

Табл1. Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т

* розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнаннятаким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 "Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів".

** обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг та значення ВРП за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено

Динаміка викидів шкідливих речовин від стаціонарних джерел

за період 2021-2023рр.

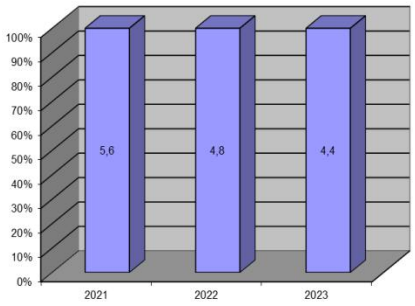

Гігієнічна оцінка забрудненості атмосферного повітря (індекси забрудненості)

Індекси сумарної забрудненості розраховані за основними (пил, сірчаний газ, двоокис азоту, окис вуглецю) і специфічними забруднювачами (галогени, органічні сполуки, метали, завислі речовини)

У зв'язку зі збільшенням навантаження пересувних джерел на атмосфернеповітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин.

Динаміка викидів найпоширеніших забруднюючих речовин в атмосферне повітря у містах Волинській області

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають метан (19 %), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (10,4%), оксид вуглецю (23%) та сполуки азоту (18,7%). У сумарній кількості шкідливих речовин викиди метану та азоту оксиду (N2O), які належать до парникових газів, становили відповідно 0,9 та 0,04 тис.тонн. Крім того, від стаціонарних джерел в атмосферу потрапило 486,5 тис.т діоксиду вуглецю, який також впливає на зміну клімату. Динаміку викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення в районах Волинської області, подано в табл. 2.2

табл.2.2 *Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від*

	2021	2022	2023
Всього	5,6	4,8	4,4
Луцький район	1,8	1,51	1,4
Камінь-Каширський район	0,5	0,5	0,4
Ковельський район	0,9	0,7	0,7
Володимирський район	2,4	2,18	1,8

стаціонарних джерел забруднення у регіоні по окремим населеним пунктам, тис т

Основні забруднювачі атмосферного повітря за видами економічної діяльності

Основними забруднювачами повітря були підприємства добувної та переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, а також здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря. На них припадає понад 91% загальнообласних викидів.

Серед основних забруднювачів – ТзОВ «Птахокомплекс Губин», Локачинський ЦВНТК ПАТ «Укргазвидобування», ТзОВ «Луцька аграрна компанія»

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності(таб.2.3)

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів по регіону		Викинуто в середньому одним підприємством, т.
			тис. т	у % до 2022 р.	
Всі види економічної діяльності		172	4,4	91,7	25,6
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,1	92	30,6
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,2	40	66,7
3	Переробна промисловість	53	2,2	95,7	41,5
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	20	0,4	100	2,0
5	"Водопостачання; каналізація, поводження з відходами"	2	0,03	100	15
6	Будівництво	4	0,04	200	10
7	"Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	2	0,05	100	25

8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	11	0,09	180	8,2
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	1	0,0001	100	0,1
10	Інформація та телекомунікації	1	0,001	50	1,0
11	Операції з нерухомим майном	3	0,004	200	1,3
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0003	150	0,3
13	"Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування"	6	0,1	100	16,7
14	Освіта	11	0,06	120	5,5
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,064	85,3	3,8
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,001	125	1,0

Транскордонне забруднення атмосферного повітря

Волинським гідрометеоцентром на протязі 28 років проводяться спостереження за програмою транскордонного переносу на метеостанції М Світязь. Середньодобові концентрації визначаються при відборі проб 5 разів на добу.

За даними спостережень, рівень забруднення на М Світязь становив: - по діоксиду сірки - 0,02 ГДК с.д.;

- по діоксиду азоту - 0,10 ГДК с.д.

По даних спостережень на м Світязь у 2023, як і 2022 році не спостерігалися випадки перевищення ГДК с.д. по діоксиду азоту.

У звітному році по М Світязь, порівнюючи з 2022 роком, середньорічні концентрації по діоксиду сірки не змінились, а середньорічна концентрація по діоксиду азоту трохи знизились. По діоксиду сірки відзначено незначне підвищення середньорічних концентрацій за п’ятирічний термін, а по діоксиду азоту-зниження.

Якість атмосферного повітря в населених пунктах

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб’єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗ України». Державною гідрометеорогічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними

спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO2), діоксид сірки (SO2), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H2CO), а також показники радіоактивного забруднення (гаммафон, мкР/год). Вміст основних забруднюючих речовин наведено в таблиці 2.4.

табл2.4 .Вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі

Вміст основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі

Речовина	*Клас небезпеки*	*Кількість міст, охоплених спостереженнями*	*Середньо-річний вміст, мг/м³*	*Середньо-добові ГДК*	*Максимальний вміст, мг/м³*	*Максимально разові ГДК*	*Частка міст (%), де середньорічний вміст перевищував:*			*Частка міст (%), де максимальний разовий вміст перевищував:*		
							1 ГДК	*5 ГДК*	*10 ГДК*	*1 ГДК*	*5 ГДК*	*10 ГДК*
Пил		1	0.0745	0.15	0.3	0.5				-	-	-
Діоксид сірки	3	2 1-Луцьк, 2-Світязь	0.0026 0,001	0.05	0.0123	0.5				-	-	-
Оксид вуглецю	4	1	0.3488	3	3,0	5,0				-	-	-
Діоксид азоту	3	2 1-Луцьк 2-Світязь	0.0862 0,004	0.04	0,4491	0.2	2,16 ГДК			2,25	-	-
Оксид азоту	3	1	0.039	0.06	0.1642	0.4				-	-	-
Фенол	2	1	0.0061	0.003	0,017	0.01	2,03 ГДК			1,7	-	-
Формальдегід	2	1	0.0059	0.003	0.0702	0.035	1,97 ГДК			2,01	-	-

Середньорічна концентрація за 2023 рік по області була наступна: концентрація формальдегіду в атмосферному повітрі на рівні 1,97 гранично допустимих концентрацій (ГДК), фенолу- 2,03, окису азоту – 0,65, двоокис азоту – 2,16, пилу – 0,5, двоокису сірки - 0,05, окису вуглецю - 0,12 (дані наведені в таблиці 2.5.

Найбільші середні і максимальні концентрації забруднюючих речовин (в кратності ГДК) в атмосферному повітрі міст (таб..2.5)

Забруднююча речовина	***Місто***	***Середньорічна концентрація***	***Максимально середньорічна концентрація***
Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	м. Луцьк	0,5	0,6
Діоксид сірки	м. Луцьк	0,05	0,02
Оксид вуглецю	м. Луцьк	0,12	0,6

Діоксид азоту	м. Луцьк	2,16	2,25
Оксид азоту	м. Луцьк	0,65	0,41
Фенол	м. Луцьк	2,03	1,7
Формальдегід	м. Луцьк	1,97	2,01

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

Спостереження за радіаційним забрудненням атмосфери є важливою та найоперативнішою ланкою в системі моніторингу радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища. Система спостережень за радіоактивним забрудненням атмосфери є невід'ємною частиною національної радіаційної безпеки.

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир-Волинський, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

За рівнем природної радіоактивності проводяться спостереження приладами ДБГ-06Т та ДРГ-01Т та планшетні спостереження (крім м Ковель).

Протягом 2023 року перевищення радіаційного забруднення атмосферного повітря не виявлено, максимально-разовий рівень природного фону за рік на території області становив 11-16 мкР/год. Найбільший рівень
потужності експозиційної дози гама-випромінювання було зафіксовано на М Світязь (16 мкР/год), мінімальний - на М Ковель (11 мкР/год).

В порівнянні з 2022 роком, середньорічні та максимальноразові значення гама-фону коливалися у межах 1-2 мкР/год, залишаючись значно нижче рівня природного фону.Забруднення цезієм 137

Цезій - 137

Сумарне забруднення ізотопами плутонію (238+239+240Pu)

Забруднення стронцієм 90

Забруднення америцієм 241

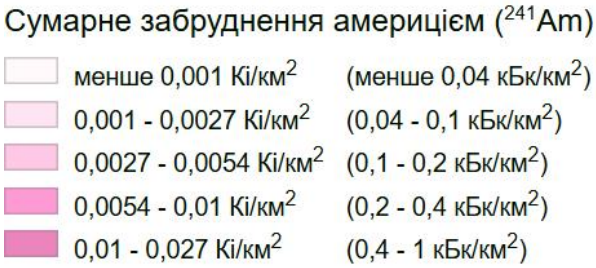

Ґрунти.

За агроґрунтовим районуванням Камінь-Каширський район відноситься до двох агроґрунтових районів – Маневицького і Степанського зони Західного Полісся. Ґрунтовий покрив району дуже строкатий. На території району поширені зональні та гідроморфні грунти, пов'язані з низинним рельєфом і поширенням

піщаних та супіщаних відкладів, які представлені дерново-підзолистими, дерновими, лучними і болотними ґрунтами та торфовищами. На місцях виходів на денну поверхню крейди та мергелів утворились дерново-карбонатні ґрунти. Всі заплави рік вкриті переважно болотними ґрунтами. На підвищеннях – дерново-підзолисті ґрунти, переважно піщаного і глинисто-піщаного механічного складу в

різній мірі оглеєні. Низини та узбережжя карстових озер заболочені і вкриті торфовими або торфово-болотними ґрунтами.

Дерново-підзолисті ґрунти займають в районі 43,3 % від загальної площі сільськогосподарських угідь. Це одні з малородючих ґрунтів, які характеризуються низьким вмістом гумусу та бідністю на поживні елементи. Вони придатні для вирощування невимогливих до поживних речовин і вологи культур: жита, картоплі, однорічних трав. На відміну від дерново-підзолистих, дернові ґрунти (займають 26,6% від загальної площі сільськогосподарських угідь) характеризуються кращим забезпеченням поживними речовинами і мають вищу родючість, ніж дерново-підзолисті. Дернові ґрунти придатні для вирощування багаторічних трав, льону, кормових коренеплодів. Дернові карбонатні ґрунти придатні для вирощування озимої пшениці, кукурудзи, гороху, ячменю і бобових багаторічних трав. Торфово-болотні ґрунти і торфовища придатні під кормові угіддя, а осушені глибокі торфовища слід використовувати під ріллю.

Всі ґрунтові відміни району об'єднуються в 76 агровиробничих груп на основі їх генетичної близькості, яка виражена в співвідношенні будови профілю, в подібності порід, а також водно-фізичних, хімічних і фізико-хімічних властивостей з врахуванням рельєфу, в умовах якого залягають ґрунти.

Вплив забруднюючих речовин на здоров'я людини та біорізноманіття

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму.

Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легенів тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-

судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітрити і нітрати, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів та під час внесення мінеральних добрив. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легенів, звуження дихальних шляхів, набряку легенів.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легенів. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

Вплив забруднюючих речовин на біорізноманіття.

Забруднення атмосферного повітря, окрім прямої шкоди здоров'ю людей, негативно впливає на рослинний та тваринний світ, а саме призводить до уповільнення росту зелених насаджень, зменшення чисельності окремих видів рослин та тварин, зниження родючості ґрунтів та якості сільськогосподарської продукції.

Ступінь забруднення атмосферного повітря є визначаючим фактором для росту, розвитку, продуктивності рослин і екологічного благополуччя наземних екосистем в цілому. Коли вміст деяких складових газового середовища перевищує критичний рівень адаптації і стійкості, наступає стресова реакція і порушується функціонування найбільш чутливих компонентів системи.

Серед основних впливів забруднювальних речовин, що містяться у атмосферному повітрі, на різні рівні екосистеми виділяють наступні: накопичення забруднювальних речовин у рослинах та інших компонентах екосистем (ґрунт, лісова підстилка, поверхневі та ґрунтові води); порушення, пов'язані із забрудненням продуктів харчування рослиноїдних тварин (наприклад, флюороз); зниження видової різноманітності, обумовлене у тому числі зміною умов конкуренції; порушення взаємозв'язків у спільнотах і в екосистемі в цілому; порушення біохімічних циклів; зниження стабільності екосистеми і послаблення її здатності до саморегуляції.

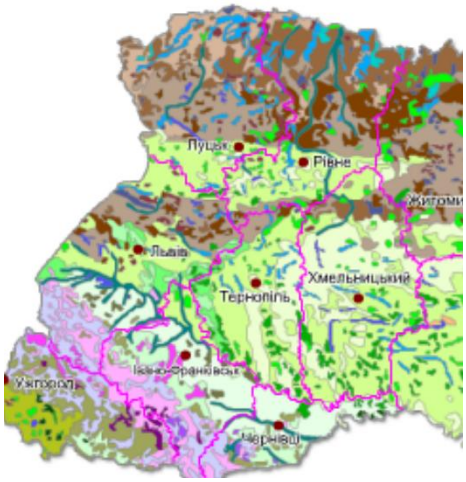

Болотна рослинність

- Високотравні болота *(Phragmites communis, Typha angustifolia)* тривало заплавні луки і деревно-чагарникова рослинність низин Дніпра, Дунаю та інших річок (плавні)
- Низинні трав'яні і трав'яно-мохові, місцями а поєднанні з лісовими болотами і луками
- Перехідні та верхові сфагнові, лісові сфагнові
- Сільськогосподарські землі і сіяні луки на місці осушених болот

Лісова рослинність. Ліси височин і рівнин

Хвойні та широколистяно-хвойні ліси

- Соснові із сосни звичайної *(Pinus silvestris)* місцями в поєднанні з дубово-сосновими лісами, болотами і луками
- Сільськогосподарські землі на місці соснових лісів, іноді в поєднанні з луками
- Дубово-соснові, рідше грабово-дубово-соснові із сосни звичайної *(Pinus silvestris)*, дуба звичайного *(Quercus robur)* та граба звичайного *(Carpinus betulus)*, місцями в поєднанні з сосновими лісами
- Сільськогосподарські землі на місці дубово-соснових лісів, місцями в поєднанні з луками
- Дубово-соснові борових терас річок
- Сільськогосподарські землі на місці дубово-соснових лісів борових терас річок
- Липово-дубово-соснові ліси
- Сільськогосподарські землі на місці липово-дубово-соснових лісів

Найбільш небезпечними речовинами для рослин, що знаходяться у забрудненому атмосферному повітрі, є сірчистий ангідрид, фтористкі сполуки та смог усіх типів. Внаслідок надлишку в повітрі сірчистого ангідриду листя дерев темнішає, зморщується й опадає, а голки хвойних дерев стають спочатку темно-червоними, а потім засихають. Під дією фтору листя і квіти культурних рослин знебарвлюється, укриваються плямами, опадають, рослини гинуть.

Також з*начної шкоди зеленим насадженням завдають оксид вуглецю, хлор і хлористоводнева кислота, а також вуглеводні, зокрема, бензол, антрацен, бенз(а)пі-рен.* Особливо негативно діють на рослини відпрацьовані гази автотранспорту, що спричиняє масове всихання дерев, чагарників і трав'яної рослинності. Забруднення повітря відпрацьованими газами автомобілів призводить до утворення фотооксидантів (фотохімічних окисників), що є джерелами вторинного забруднення повітря.

Рослини по-різному реагують на забруднення повітря, найбільш вразливими є яблуня, береза, груша, сосна, а більш стійкими – вишня, бузок, дуб тощо. Внаслідок забруднення повітря та під впливом інших антропогенних факторів тривалість життя дерев у населених пунктах значно менша, ніж у лісі. Для прикладу, граничний вік липи, ясеня та в'яза в лісі становить 250-400 років, а в місті – всього 40-80 років.

Атмосфера володіє здатністю до самоочищення від забруднювальних речовин. Повітряні потоки, що переносять забруднення, очищуються, зустрічаючи на своєму шляху зелені насадження. На деревах осаджуються не тільки тверді частки, але й леткі речовини. Саме завдяки здатності хімічних речовин проникати у тканини рослин, зелені насадження здатні мінімізувати вплив забруднювачів та багатьох інших негативних факторів (шум, вібрація) на організм людини. В населених пунктах з промисловими об'єктами та інтенсивним рухом автотранспорту наявність зелених і паркових зон приносить не лише естетичне задоволення, а й неабияку користь.

Державна політика та заходи у сфері поліпшення та відновлення стану атмосферного повітря

В рамках виконання Регіональна екологічна програма «Екологія 2023 - 2026» затвердженої Наказ начальника обласної військової адміністрації 20.02.2023 № 59 (зі змінами від 13.02.2025 № 31)

Відповідальний виконавець Програми	управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації
Учасники Програми	структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади в області, райдержадміністрації, виконавчі комітети міських, селищних, сільських рад, підприємства та організації (у т.ч. наукові, громадські екологічні організації)
Термін реалізації Програми	2023-2026 роки
етапи виконання Програми	-
Джерела фінансування Програми	Державний бюджет, обласний, місцеві бюджети (в т.ч. кошти фондів охорони навколишнього природного середовища), власні кошти підприємств, залучені кошти (кошти грантів)
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми в 2023–2026 роках, всього, тис. гривень: у тому числі:	151 500
кошти державного бюджету	8 570
кошти обласного бюджету	45 400
кошти місцевих бюджетів	46 720
власні кошти підприємств	50 810

Додаток 1
до Регіональної екологічної програми
«Екологія 2023–2026»
(абзац тринадцятий пункту 9 розділу IV)

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Регіональної екологічної програми «Екологія 2023-2026»

Джерела фінансування, тис. грн.	Потреба на 2023 – 2026 роки, тис. гривень	За роками, тис. грн.			
		2023	2024	2025	2026
Державний бюджет	8 570	2 100	1 500	4 370	600
Обласний бюджет	45 400	10 450	11 320	11 915	11 715
Місцеві бюджети	46 720	11 290	10 735	14 225	10 470
Власні кошти підприємств	50 810	12 955	12 435	12 615	12 805
Разом за програмою:	**151 500**	**36 795**	**35 990**	**43 125**	**35 590**

Політика та заходи у сфері охорони озонового шару

Відносини, що виникають у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, регулюються Віденською конвенцією про охорону озонового шару, Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами», постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання регулювання діяльності у сфері охорони озонового шару», іншими актами законодавства, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. За даними Державної екологічної інспекції у Волинській області перевірки щодо використання на підприємствах області озоноруйнівних речовин не проводились

Стан земельних ресурсів

Земля має важливе значення для життя і виробничої діяльності, оскільки є основним засобом виробництва в сільському господарстві та універсальним природним нейтралізатором різних хімічних речовин. Ось чому раціональне використання, збереження, підвищення родючості ґрунтів та охорона їх від негативного впливу антропогенних та природних факторів - неодмінна умова нарощування продовольчого потенціалу громади.

Основними антропогенними факторами, що впливають на стан ґрунтів та довкілля, є сільське господарство, промисловість, транспорт, енергетика та ін. Ґрунти є складовою частиною будь-яких наземних екосистем і учасником усіх процесів трансформації та міграції речовин, що відбуваються в біосфері і зумовлюють функціонування екосистем.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів є несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території, виникнення несанкціонованих сміттєзвалищ. Забруднення ґрунтів на *проектній території* може відбуватися також, через утворення золовідвалів та шламонакопичувачів для ТЕС. Утворюється значна кількість золи, оскільки зола є твердим залишком від згоряння мінеральної частини палива, зокрема органічних матеріалів, як-от торф; вона містить алюмосилікати, оксиди металів та незгорілі частки вуглецю, що є побічним продуктом роботи ТЕС.

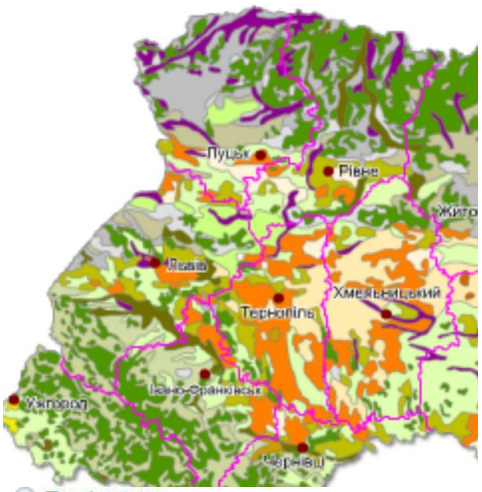

Торфовища

Торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти

Джерелами забруднення ґрунтів також є *викиди шкідливих речовин автотранспорту*, які осідають на ґрунти. Забруднення поверхні землі транспортними і дорожніми викидами, неокислюючими металами та канцерогенами, які накопичуються поступово, в залежності від кількості автотранспорту, що проїжджає через дорогу і зберігається дуже довго.

Торф використовують переважно як природний матеріал для покращення ґрунтів, виробництва енергії та екологічних рішень, але справжня цінність криється в його здатності зберігати вологу і вуглець, перетворюючи звичайні ділянки на родючі оази чи навіть на джерела відновлюваної сировини. Торф служить паливом у котельнях і електростанціях, де його спалюють для отримання тепла, особливо в регіонах з великими запасами, як Полісся в Україні .

За якісною оцінкою, еколого-агрохімічний бал ґрунтів

.

Дерново-підзолисті ґрунти

Дерново-підзолисті ґрунти на давньоалювіальних та воднольодовикових відкладах, морені та лесовидних породах

Дерново-прихованопідзолисті піщані та глинисто-піщані ґрунти (борові піски)

Дерново-слабо-і середньопідзолисті піщані та глинисто-піщані ґрунти

Дерново-середньо-і слабопідзолисті супіщані і суглинкові ґрунти

Дерново-підзолисті оглеєні ґрунти на давньоалювіальних та воднольодовикових відкладах, морені та лесовидних породах

Дерново-слабопідзолисті глейові піщані та глинисто-піщані ґрунти

Дерново-середньо- і сильнопідзолисті глейові супіщані та суглинкові ґрунти

Дерново-середньо-і сильнопідзолисті поверхнево-оглеєні переважно суглинкові ґрунти

Основні характеристики ґрунтів

Механічний склад ґрунтів

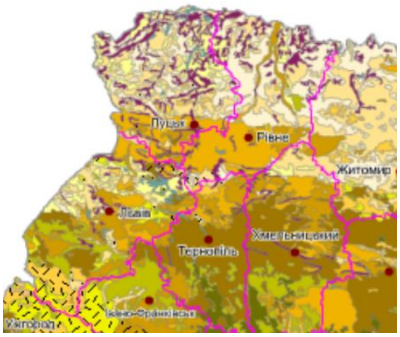

- Піщані
- Глинисто-піщані
- Супіщані
- Піщано-легкосуглинкові
- Крупнопилувато-легкосуглинкові
- Пилувато-легкосуглинкові
- Піщано-середньосуглинкові
- Крупнопилувато-середньосуглинкові
- Пилувато-середньосуглинкові
- Піщано-важкосуглинкові
- Важкосуглинкові
- Легкоглинисті
- Середньо-та важкоглинисті
- Щебенюваті
- Торфовища та торфово-болотні ґрунти
- Болотні та торфувато-болотні ґрунти

Вміст гумусу в орному шарі ґрунтів глибиною до 30 см (%)

- до 1,0
- від 1,0 до 1,5
- від 1,5 до 2,0
- від 2,0 до 2,5
- від 2,5 до 3,0
- від 3,0 до 3,5
- від 3,5 до 4,0
- від 4,0 до 4,5
- від 4,5 до 5,0
- від 5,0 до 5,5
- від 5,5 до 6,0
- понад 6,0

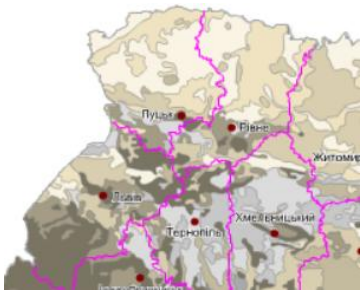

Ероодованість ґрунтів

Ступінь еродованості грунтів (%)

- до 1
- від 1 до 10
- від 10 до 20
- від 20 до 30
- від 30 до 40
- від 40 до 50
- від 50 до 60
- від 60 до 70
- від 70 до 80
- більше 80

Вогнища дефляції піщаних ґрунтів

Вміст важких металів в орному шарі ґрунтів

Вміст бору у ґрунтах (мг/кг)

- від 0 до 5
- від 5 до 20
- від 20 до 30
- від 30 до 50
- від 50 до 80

Вміст кобальту у ґрунтах (мг/кг)

- від 1 до 5
- від 5 до 10
- від 10 до 15
- від 15 до 20
- від 20 до 25

Гірські райони

Вміст важких металів в орному шарі ґрунтів

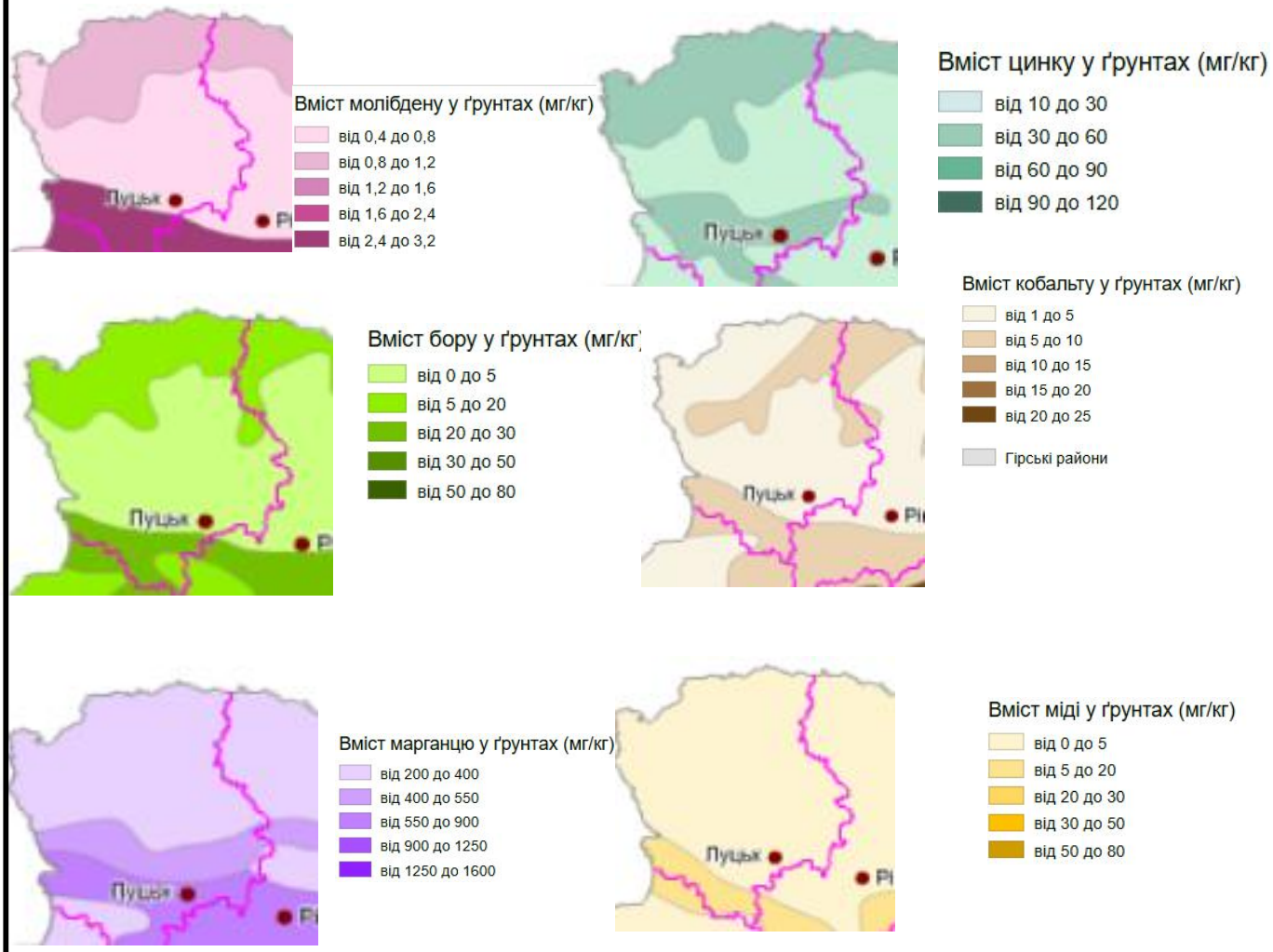

Інформація щодо стану довкілля на території проектування.

За фізико-географічним районуванням України територія, що розглядається ДДП належить до Зони мішаних (хвойношироколистяних) лісів, Поліський край, Область Волинського Полісся

З геоморфологічного погляду дана територія належить до Прип'ятсько-Слуцька пластово-акумулятивна низовина на палеогенових і крейдових відкладах. На території планованої діяльності дерново-підзолесті ґрунти Згідно ДЕРЖАВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ ПО ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСАХ наказ 06.10.2003 N 245 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 жовтня 2003 р. за N 979/8300 Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів. Ґрунти, які залягають на зазначеній ділянці, не відносяться до особливо цінних груп ґрунтів. Стан ґрунтового покриву на даній земельні ділянці знаходиться в задовільному стані. Рівень забруднення ґрунтового покриву не перевищує ГДР.

Власники земельних ділянок та землекористувачі мають право здійснювати зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок виключно на підставі розробленого у встановленому законом порядку робочого проекту землеустрою.

При здійсненні діяльності, пов'язаної з порушенням поверхневого шару ґрунту, власники земельних ділянок та землекористувачі повинні здійснювати зняття, складування, зберігання поверхневого шару ґрунту та нанесення його на ділянку, з якої він був знятий (рекультивація), або на іншу земельну ділянку для підвищення її продуктивності та інших якостей.

Також мають бути враховані вимоги статті 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачати заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Корисні копалини на проектованій території та прилеглих територіях відсутні. Раціональне використання земельних ресурсів при містобудівному освоєнні території є особливо важливим для досягнення цілей та напрямків визначених низкою місцевих та регіональних програм та забезпечення умов сталого соціально-економічного розвитку території.

Під час експлуатації об’єкту планової діяльності відбуватиметься вплив на ґрунт, передбачається незначний.

Згідно антропоекологічної оцінкою сумарного пестицидного навантаження на ґрунти Прилісненської ОТГ розташовані в допустимій зоні.

Згідно районування за стійкістю ґрунтів до забруднення відходами промислових підприємств, тваринницьких комплексів, ферм, мінеральними й органічними добривами, пестицидами (%).

Регулярного спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

Варто зауважити, що забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

Прогнозовані зміни стану земельних ресурсів

Існуючі методи ведення даного діяльності енергогенеруючих підприємтств, без застосування сучасних профільних знань та методологій можуть призвести до деградації ґрунтів, забруднення прилеглих водних об'єктів, руйнування біотопів водних об'єктів.

Управління відходами

Актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку суспільства є питання операції з управління відходами (збирання, перевезення, відновлення, видалення).

Основним джерелом утворення відходів у Волинській області є підприємства гірничо-добувного, машинобудівного, будівельного, деревообробного комплексів. Протягом 2023 року в області утворювалися відходи

I-III класу небезпеки (відпрацьовані люмінесцентні лампи, акумулятори, нафтопродукти, шлами гальванічного виробництва), IV класу небезпеки (відходи деревообробної промисловості), а також побутові відходи та відходи вуглевидобувної промисловості

Накопичення відходів суб'єктами господарювання

Таблиця 8.1

№ з/п	Показник	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1	Суб'єкти підприємницької діяльності, виробнича діяльність яких пов'язана з утворенням небезпечних відходів	од.	112	
2	Накопичено небезпечних відходів (I-III кл.), усього	тис.т.	108,442	
	у тому числі:			
3	відходи 1 класу небезпеки	тис.т	4,41	
4	відходи 2 класу небезпеки	тис.т	102,689	
5	відходи 3 класу небезпеки	тис.т	1,343	

Показники утворення відходів у динаміці за 2021 - 2023 роки

Таблиця 8.2

№ з/п	Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	Обсяги утворення відходів:			
	Промислові (у т.ч. гірничопромислові) відходи, т *	45640,0	16754,0	-
	Відходи за формою 14-МТП (номенклатура з 17 видів), т	-	-	-
	Небезпечні (токсичні) відходи(за формою звітності № 1 – небезпечні відходи), т	14,814	22,771	4,41
	Відходи житлово-комунального господарства, тис. м³	1225	1223,7	385598
	Загальна кількість відходів, т	515,783	566,103	582,493
2	Інтенсивність утворення відходів:			
	Загальна кількість відходів на одиницю ВРП, кг/ 1 млн.грн	**	**	**
	Утворення небезпечних (токсичних) відходів I-III класів небезпеки на одиницю ВРП, кг/ 1 млн.грн**	**	**	**
	Утворення твердих побутових відходів на особу, м³/ на 1 чол.	0,001	0,001	0,001

** відходи (пуста порода від днопоглиблювальних робіт);*

** інформація відсутня у зв'язку з відсутністю поданих Головним управлінням статистики у Волинській області статистичних даних за 2022 р. з урахуванням Закону України «Про захист

інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни»

Значна кількість небезпечних відходів, яка утворилася в 2023 році на території області була передана підприємствам, діяльність яких пов'язана із збиранням, перевезенням та утилізацією відходів. Так, приватним підприємством «Айслаг» на території Волинської області зібрано 15779 літрів відпрацьованих нафтопродуктів; відпрацьовані батарейки, які були зібрані протягом року, доставлені у м. Львів на підприємство «Аргентум» для подальшої переробки.

№ з/п	Показники	2020	2021	2022
1	Утворилося	668,1	630,242	566,103
2	Одержано від інших підприємств	-	-	-
3	у тому числі з інших країн	-	-	
4	Використано	55,684	109,89	177,95
5	Знешкоджено (знищено)	-	-	-
6	у тому числі спалено	17,15	14,71	23,742
7	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	300,15	242,29	189,739
8	Передано іншим підприємствам	368,8	413,045	367,644
9	у тому числі іншим країнам	-	-	-
10	Направлено в місця неорганізованого складування за межі підприємств	-	-	-
11	Втрати відходів внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	0,1	*	*
12	Наявність на кінець року у сховищах організованого складування та на території підприємств	8466	7384	3478

* інформація надається станом на 01.01.2021 у зв'язку з відсутністю поданих Головним управлінням статистики у Волинській області статистичних даних за 2022 рік з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Інформація про кількість сміттєзвалищ (полігонів) станом на 01.01.2023 р.

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Кількість	Площі під твердими побутовими відходами, га	Зміни площі (+/-) у відношенні до попереднього року
1	2	3	4	5
	Сміттєзвалища:	**243**	**246,3839 (фактична)**	
	в тому числі:			
1	Володимирський район	49	56,1298	
2	Камінь-Каширський район	65	87,034	
3	Ковельський район	126	86,05	
4	Луцький район	3	17,1701	
	Полігони:	**11**	**30,445 (проектна)**	
	в тому числі:			
1	Володимирський район	3	7,79	
2	м. Ковель	4	10,26	
3	Луцький район	2	6,235	
4	м. Камінь-Каширський	2	6,16	
	Заводи по переробці твердих побутових відходів	-	-	-

Висновки

Основним способом видалення твердих побутових відходів є їх захоронення на сміттєзвалищах, що в переважній більшості не відповідає санітарно-екологічним нормам. На даний час в області існує унітарна система збирання відходів, при якій всі побутові відходи збираються в одну ємність. Ситуацію ускладнює відсутність ефективної системи збору та формування окремих видів відходів як вторинної сировини. Як результат, на сміттєзвалище потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробці (скло, папір, метал). Система роздільного збирання відходів впроваджується поетапно на основі ПЕТ- пляшки

Актуальним залишається збереження біо- та ландшафтного різноманіття, формування екомережі та розвиток природно-заповідного фонду області.

Біорізноманіття та природоохоронні території

У статті 2 Конвенції про біологічне різноманіття (1992) термін біорізноманіття визначається як розмаїття живих організмів з усіх джерел, зокрема наземних, водних екосистем та екологічних комплексів, складовими яких вони є. Це поняття охоплює розмаїття в межах виду, між видами і розмаїттям екосистем. Біологічне різноманіття є національним багатством України, яке забезпечує екосистемні та біосферні функції живих організмів, їх угруповань та формує середовище життєдіяльності людини. На жаль, сьогодні біологічне різноманіття втрачається під час забудов, розорювання землі, меліорації, спорудження водосховищ, створення мереж транспортної інфраструктури та здійснення інших видів господарської діяльності.

Головні загрози біорізноманіттю пов'язані сьогодні з діяльністю людини. Вони полягають у знищенні природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин, їх фрагментації та деградації (включаючи забруднення), у глобальній зміні клімату, екологічно - незбалансованій експлуатації видів людиною, поширенні чужорідних видів, розповсюдженні хвороб тощо. Знищення природних середовищ існування тварин і місць зростання рослин відбувається внаслідок розорювання земель, вирубування лісів, осушення або обводнення територій, промислового, житлового та дачного будівництва тощо.

Разом з тим, скорочуються території, зайняті природною рослинністю, що призводить до виникнення загрози втрати гено - та ценофонду. Тим часом, біологічне різноманіття, як результат багатовікової еволюції, повинно бути передано прийдешнім поколінням у максимально збереженому стані.

Вплив антропогенних чинників на структурні елементи екомережі, біорізноманіття, природні ресурси полягає в збільшенні площі деградованих, малопродуктивних та техногенно-забруднених земель, які потребують консервації. В області нараховується 14,2 тис. га - сильно розмитих, 20,7 тис. Га – сильно дефляційно небезпечних та 52,5 тис. га – перезволожених деградованих сільськогосподарських земель, що складає 4,3 % від площі області.

Відтворення природного стану елементів екомережі полягало в збереженні природних угідь у заплавах, недопущення випалу сухої рослинності через пропаганду серед місцевого населення та засоби масової інформації,

здійснення перевірок на основних водоймах області з метою забезпечення орендарями водойм заходів по збереженню рибних запасів, вжиття заходів щодо недопущення задухи риби, підтримання сприятливого моніторингу за скупченнями мігруючих водоплавних птахів, а на водоймах області проводився моніторинг за зимуючими водоплавними та навколо водними птахами, що необхідно для розробки заходів по їх охороні під час міграцій та зимівлі

Заходи щодо збереження біологічного та ландшафтного різноманіття

Збереження біорізноманіття в лісах здійснюється їх власниками та постійними лісокористувачами на видовому, популяційному та екосистемному рівнях. До слова, на території Шацького національного парку, із цільових заходів по збереженню біорізноманіття, слід відмітити здійснення активної охорони низькоберезових угруповань, занесених у Червону книгу України, локалітети якої у регіоні небагаточисельні і перебувають близько південної межі ареалу її поширення.

На території НПП на межах усіх постійних пробних площ інвентаризовано та поновлено спеціальні межові стовпчики з зазначенням нумерації.

Біля території національного природного парку «Прип'ять-Стохід» діє метеостанція в смт Любешів, а на території НПП – 1 гідрологічний пост в с. Люб'язь, які підпорядковані Гідрометцентру України. Крім того, продовжувався збір даних на 8 власних гідропостах в межах території НПП, продовжувалися дослідження ґрунтів на окремих ділянках НПП.

Проведені роботи з огляду і ремонту штучних гніздівель для птахів на постійних пробних площах (дуплогніздівників) та гоголятників, а також ремонту

драбин на постійних площах.

Загалом, протягом 2023 року в НПП проводилися науково-дослідні роботи, а саме: польові дослідження з інвентаризації фауни, флори і грибів, фенологічні спостереження за живою і неживою природою, науково-дослідні роботи на постійниїх пробних площах та кільцювання птахів.

Протягом звітного періоду продовжено збір картографічних матеріалів про ґрунти та ідентифікацію їх з територією НПП, з подальшим узагальненням, розробку теоретичних засад проведення системи ґрунтових розрізів на територіїь НПП, проведення яких планується у майбутньому.

Натомість, *власними силами проводилася інвентаризація флори та фауни, ведення переліків рослин і тварин, що підлягають особливій охороні, вивчення*

Природно-заповідний фонд

Екологічна мережа

Прийнятий у 2000 році Закон України «Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» та Закон України «Про екологічну мережу України» є законодавчою основою для організації заходів щодо формування екологічної мережі.

На регіональному рівні сталий розвиток передбачає розробку соціально-економічних та екологічних програм розвитку територій, формування місцевих бюджетів з урахуванням пріоритетності цілей і завдань сталого розвитку, реалізацію комплексу заходів збалансованого розвитку регіонів.

17.01.2005 року створена обласна Координаційна рада з питань формування національної екологічної мережі, а 17.08.2007 року –Координаційна рада з питань розвитку територій та об’єктів природнозаповідного фонду в області.

Основною метою формування екомережі є максимальне збереження природності об’єктів і процесів, локалізація та мінімізація антропогенного впливу.

До складу екомережі області входять:

- природно-заповідні об’єкти;
- землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- землі лісового фонду;
- полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- землі рекреаційного призначення;
- інші природні об'єкти, які мають особливу природну цінність.

Найкраще вивчене видове різноманіття флори і фауни у межах природного заповідника і національних природних парків області, які через свій особливий природоохоронний статус виділяються найбільшою концентрацією місцезнаходжень ендемічних, реліктових, рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України та міжнародних природоохоронних переліків.

Важливими складовими об'єктами екомережі є також території, цінні як місця локалізації у їхніх межах рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин, занесених у Червону книгу України і в інші чинні для України природоохоронні переліки – Європейський червоний список (ЄЧС), Червоний список Міжнародного союзу охорони природи (ЧС МСОП), Додаток І Бернської конвенції, списки Конвенції про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів та ін.; та рідкісних рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України. Хоча існує певна проблема із їх збереженням і охороною через недостатній рівень вивченості цих видів та недостовірність інформації про місця їхньої локалізації та чисельності. *Природні масиви Полісся є об'єднуючими елементами, що тісно пов'язують національну екомережу з такими ж системами Польщі і Білорусі.*

До основних екомережоформувальних вузлів міжнародного і національного рівнів регіональної екомережі належать: Шацький (цінний озерний комплекс), Прип'ятсько-Стохідський (водно-болотний), БілоозерськоЧеремський (болотний), Цуманський (комплекс дубових насаджень) (рис.Структурно-функціональні елементи регіональної екомережі Волинської області).

Поліський широтний і Західнобузький меридіональний природні коридори європейського рівня, просторово обмежені долинами річок Прип'яті і Західного Бугу, об'єднують транскордонні елементи регіональної і національної екомереж, засвідчуючи важливість ролі Волинського Полісся як необхідного функціонального складника екологічної структури Європи.

На території Волинської області є декілька поліфункціональних природоохоронних об'єктів з виокремленими у їхніх межах функціональними зонами, що відрізняються за цільовим призначенням та режимом охорони. Вони слугують біосфероформувальними вузлами, у їхніх межах, враховуючи функціональне зонування, виокремлюються центри концентрації біорізноманіття та буферні зони. Основою біосфероформувальних вузлів є екологічні ядра екомережі міжнародного та національного рівнів (екомережоформувальні вузли), що складаються з об'єктів природнозаповідного фонду.

Ландшафтне та біорізноманіття Верхньоприп'ятського фізико-географічного району Волинського Полісся реперезентують екомережоформувальні вузли міжнародного значення Шацький та Прип'ять-Стохідський та регіональні природні ядра: Липинсько-Турське, Доманівсько-Смольненське, Оріхівсько-Озерянське, Згоранське, Підрічненське, Святобузаківське(таблиця "Екомережоформувальні вузли та прродні ядра у межах ландшафтних районів Волинської області")

Просторові зв'язки між ключовими територіями регіональної екомережі (процеси міграції, обміну та поширення видів на суміжні території) забезпечують природні коридори. Ширина екологічних коридорів загальнодержавного значення (межі яких практично співпадають з природними) складають від 10–15 до 20–30 км, ширина коридорів регіонального рівня – від 0,5 до 2 км.

Поліський широтний екологічний коридор національного значення (ширина у межах області варіює від 25 до 30 км), який проходить через усю зону мішаних

хвойно-широколистяних лісів, бере початок на північному заході Волинського Полісся. Він включає транскордонні елементи загальноєвропейської екомережі, має важливе гідрологічне значення, є одним з головних міграційних шляхів птахів та осередком специфічної післяльодовикової рослинності. Поліський екокоридор у межах Волинської області простягається вздовж долини р. Прип'яті, пов'язуючи природні ядра міжнародного значення (екомережоформувальні вузли) – Шацьке та Прип'ятсько-Стохідське і низку регіональних.

Екомережоформувальні вузли та природні ядра у межах ландшафтних районів Волинської області

Фізико-географічна область	Ландшафтний район	Назва екомережоформувального вузла, природного ядра	Площа, *га*	Статус в регіональній екомережі
Волинське Полісся	Верхньо-прип'ятський	Шацький (ЕВм 1)	75075	міжнародний
		Прип'ять-Стохідський (ЕВм 2)	80350	міжнародний
		Липинсько-Турське	4700	регіональний
		Доманівсько-Смольненське	1700	регіональний
		Оріхівсько-Озерянське	1500	регіональний
		Згоранське	750	регіональний
		Підрічненське	200	регіональний
		Святобузаківське	3000	регіональний
	Нижньостирський	Черемський	6000	національний
		Бережницьке	1550	регіональний
	Любомльсько-Ковельський	Бузьке	3600	регіональний
		Волошківсько-Радошинське	3000	регіональний
		Стохідське	6000	регіональний
	Маневицько-Володимирецький	Градисько-Городоцьке	850	регіональний
		Череваське	550	регіональний
		Софіянівське	600	регіональний
		Вовчицьке	700	регіональний
	Колківсько-Сарненський	Граддівське	1300	регіональний
		Тельчівсько-Красновільське	700	регіональний
		Осницьке	1400	регіональний
	Турійсько-Рожищенський	Мокрецько-Туричанське	1700	регіональний
		Соловичівсько-Радовичівське	2050	регіональний
		Осівське	1550	регіональний
		Озерянське	2750	регіональний
		Кашівське	1250	регіональний
	Ківерцівсько-Цуманський	Ківерцівський	50600	національний
Волинська височинна область	Нововолинсько-Сокальський	Павлівський	1550	регіональний
	Локачівсько-Торчинський	Нехворощинське	600	регіональний
		Садівське	2700	регіональний
		Чаруківське	650	регіональний
	Горохівсько-Берестечківський	Бужанівське	1550	регіональний
	Олицько-Рівненський	Воротнівське	650	регіональний

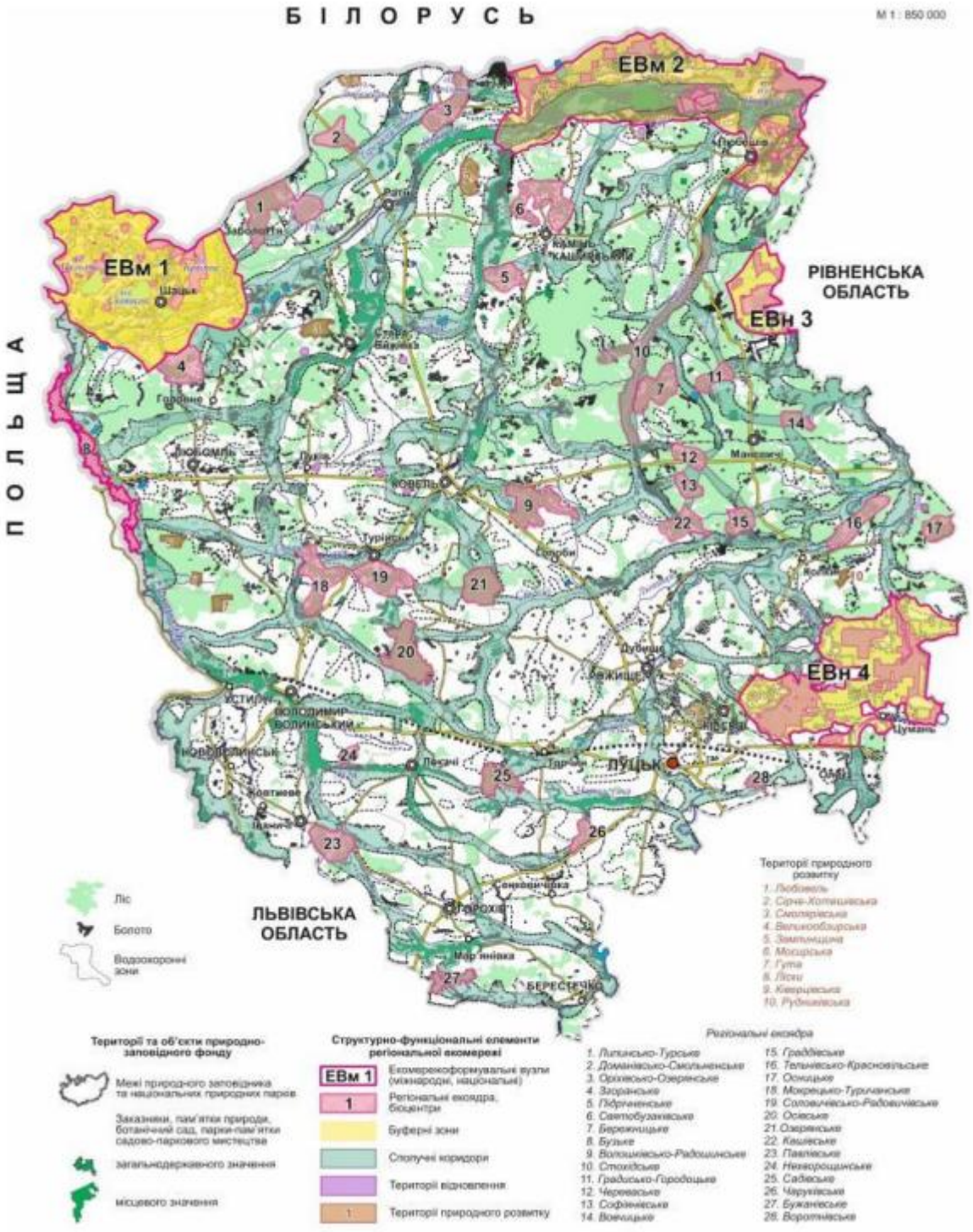

Рис. Структурно-функціональні елементи регіональної екомережі Волинської області

Екокоридори регіонального рівня за територіальною цілісністю є суцільними смугами долинного типу звивистої і лінійної форми, ними слугують річкові долини середніх і малих поліських річок. У водоохоронні зони спеціалістами Волинського філіалу інституту Укземпроект та Укрдіпроводгосп з врахуванням природних умов і видів водокористування включені заплавні і осушені землі, схили більше 5 °, які прилягають до заплав і розміщені на них яри і балки, які безпосередньо впадають у річкову долину, з яких талі та зливові води

виносять твердий стік у річки, або ж у водоймища. Межі водоохоронних зон виведені з урахуванням меж річкових долин, балок, контурів угідь, доріг ілісосмуг (див. рис. 5.1.3). Пересічна ширина прибережних смуг – територій суворого обмеження господарської діяльності, встановлена з обох сторін русел річки Західний Буг, Прип'ять, Стир, Стохід і Турія – 100 м, р. Вижівка – 50 м, р. Цир – 30 м, інших річок – не менше 20 м, струмків – 10 м, периметром водоймищ загалом 20 м і більше. Якщо в межах прибережних смуг розташовуються болота, ліси, чагарники, то вся площа цих угідь включається у прибережні смуги, наприклад, на озерах Люб'язь, Тур, Тучне, Скорінь, Шини, Рогізне, вся група Шацьких озер та інші.

На території планової діяльносіт обєкти ПЗФ - відсутні

Червонокнижні види

На території на території розроблення ДПТ та поруч відстуні види тварин, віднесені до Червоної Книги України.

Прогнозовані зміни стану Смарагдової мережі та популяції рідкісних тварин. Вплив на Смарагдову мережу зі сторони планової діяльності на території ДПТ відсутній (дані https://emerald.eea.europa.eu/

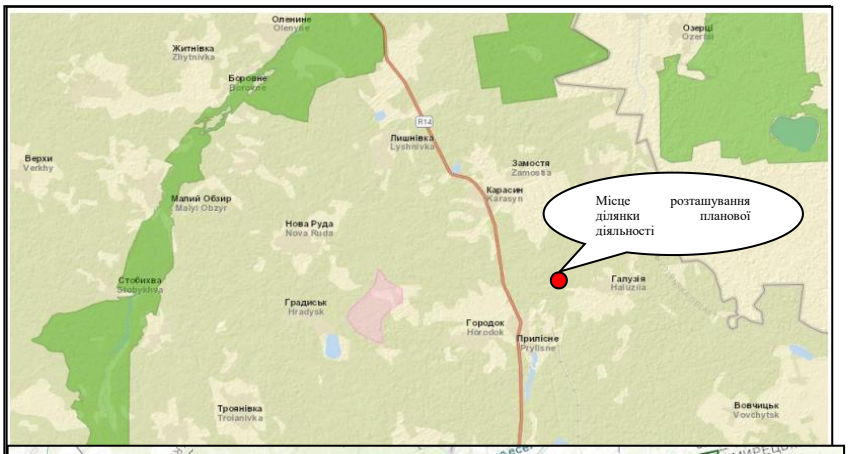

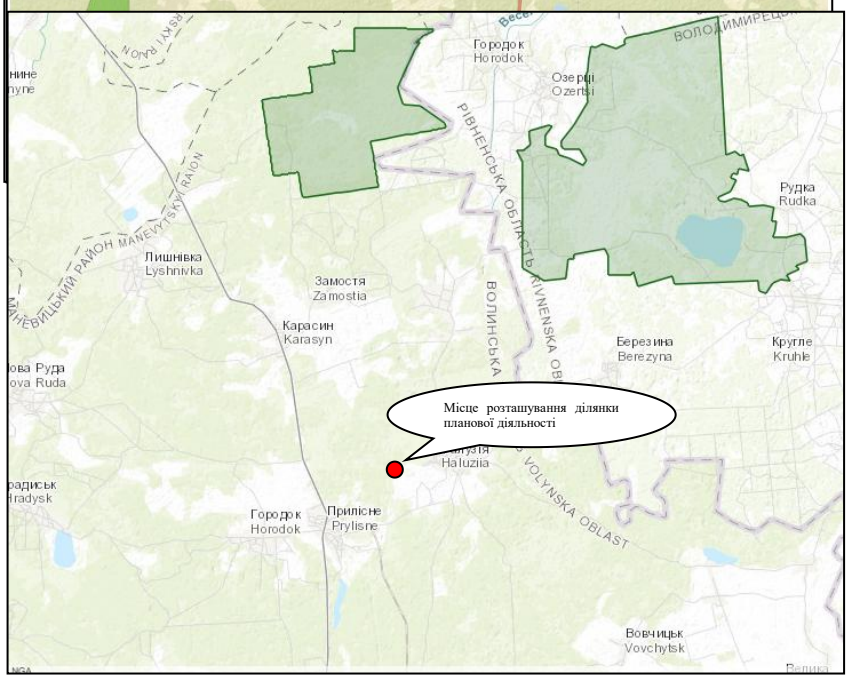

Поточний стан рослинного покриву - біотопів

Основні види землекористування на території розроблення ДПТ *На ділянці переважають біотопи*

C2.1 *Сільськогосподарські угіддя*

C2.1.2 *Просапні культури трав'янистих рослин / Herbaceous row crops fields*

EUNIS: I1 *Орні землі і городи / Arable land and marked gardens.*

Екологічна характеристика. *Сільськогосподарські угіддя, які включають посіви просапних культур на різних типах ґрунтів. Особливістю цих культур є досить широкі міжряддя та періодичний механічний обробіток ґрунту. Покриття синузій бур'янів в просапних культурах агрофітоценозів може досягати до 80%. Найчастіше трапляються*

Convolvulus arvensis, Amaranthus retroflexus та Galinsoga parviflora, які в багатьох випадках можуть пригнічувати культурну рослину.

Детальна оцінка поточного стану рослинного покриву та біотопів, а також прогноз змін біотопів можливі лише після проведення низки польових досліджень.'

Відомості про схеми локальної екомережі на території, в яку входить територія Прилісненської сільської ради - відсутня

В межах розроблення ДПТ території, які можуть бути віднесені до елементів локальної екомережі відсутні.

Історико-культурна спадщина

На проектованій території відсутні зареєстровані пам'ятки культурної спадщини відповідно до інформації, яка наведена у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (https://mcsc.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy/).

На проєкттованій території не зареєстровані пам'ятки місцевого (відповідно до переліку пам'яток місцевого значення, електронний ресурс: (https://mcsc.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy/) та національного значення (відповідно до переліку пам'яток національного значення.

У разі виявлення на території проєктування, під час реалізації планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини:

- у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» буде укладено з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір;

- у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде інформовано орган охорони культурної спадщини, а також організовано відповідне сприяння у проведенні будь-яких робіт з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», подальше ведення робіт буде зупинено і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території. Крім того, в процесі здійснення планованої діяльності будуть додержані відповідні принципи щодо охорони архітектурної, археологічної та культурної спадщини визначені ратифікованою Конвенцією про охорону архітектурної спадщини Європи, Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейською конвенцією про охорону археологічної спадщини.

Характеристика стану здоров'я населення

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму.

Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії.

Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітрити і нітрати, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів та під час внесення мінеральних добрив. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні

процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

Поточний стан системи охорони здоров'я Волинської області, як і України в цілому, характеризується досить високими показниками захворюваності, смертності та інвалідності, особливо внаслідок таких неінфекційних захворювань, як серцево-судинні та цереброваскулярні, онкологічні, хвороби обміну речовин.

До прикладу, кількість живонароджених протягом 2023 року становила 8429 осіб. Смертність становила 13076 осіб. Серед основних причин смертності: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів дихання.

На сьогодні смертності зростає не лише через загибель людей внаслідок бойових дій, а й внаслідок збільшення рівня летальності через серцево-судинні захворювання під впливом стресу.

Ймовірними причинами досить високих показників захворюваності можуть бути: недостатнє забезпечення лікувальних закладів сучасними медично-технічними засобами діагностики, несвоєчасно отримані медичні послуги та ймовірна відсутність обов'язкових поточних профілактичних оглядів.

При загальному незначному покращенні захворюваності населення області за окремими нозологічними формами, продовжує зростати захворюваність на злоякісні новоутворення і СНІД, що може бути у певній мірі пов'язане із забрудненням навколишнього природного середовища (атмосферного повітря, води, ґрунтів), радіаційного впливу. Практично незмінними залишаються показники кількості ВІЛ-інфікованих, однак дещо знизилась захворюваність на активний туберкульоз.

Переважна більшість випадків захворюваності на активний туберкульоз –це туберкульоз органів дихання (понад 90% усіх випадків). Відбувається незначне покращення за показником встановлення вперше у житті діагнозу активний туберкульоз органів дихання.

Загальна захворюваність (поширеність захворювань) населення Волинської області показує динаміку до зменшення за останні 10 років близько 3%, хвороб крові та кровотворних органів – 5%, хвороб ендокринної системи –7%. Разом з тим яскраво виражена постійна динаміка зростання випадків онкологічних захворювань – на 7% та хвороб органів дихання – на 1,4%.

Первинна захворюваність населення за цей же період знижуються в загальному і за окремими показниками: загальна захворюваність – на близько 4,5%, онкологічні захворювання – на 3%, хвороби крові та кровотворних органів – на 9%, хвороби ендокринної системи – на 12%, хвороби системи кровообігу та інші захворювання – на 10% і зростає за показниками хвороб органів дихання – на 2,0%.

Опис ймовірної зміни поточного стану довкілля без здійснення планованої діяльності

Визначення ймовірності зміни поточного стану довкілля без здійснення планованої діяльності здійснювалось методом аналізу зміни показників забруднення основних факторів навколишнього середовища протягом останніх років.

Дані про стан довкілля в Волинській області за 2023 та Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища Волинської області за 2023.

Значний вклад у забруднення атмосферного повітря вносить діоксид вуглецю – основного парникового газу, який впливає на зміну клімату.

Проведені розрахунки розсіювання забруднюючих речовин, що можуть потрапити в атмосферне повітря показали, що концентрації викидів забруднюючих речовин не перевищують рівня ГДК з урахуванням фонових концентрацій та не вплинуть на зміни стану поточного повітряного середовища.

Зміна поточного стану повітряного середовища без провадження планованої діяльності також не передбачається

Прогнозовані зміни клімату, якщо документ не буде затверджено.

Зміна клімату на планеті є однією з найбільш серйозних екологічних проблем сучасності, яка все частіше стає причиною негативних наслідків для довкілля, економіки та суспільства. Інформацію щодо змін клімату було викладено в розділі 2

Прогнозовані зміни стану довкілля зі сторони шумового забруднення, якщо документ не буде затверджено

Значних змін у шумовому забрудненні території не передбачається. Негативний вплив на здоров'я людей, що працюють або живуть у зоні дії такого забруднення залишиться на такому ж рівні.

Прогнозовані зміни стану атмосферного повітря, якщо документ не буде затверджено

Значних змін в обсягах викидів в атмосферу не передбачається. Детальний прогноз змін стану атмосферного повітря можливий за умови отримання аналізів зразків повітря у місцях впливу об'єктів.

Прогнозовані зміни стану довкілля від впливу електромагнітного забруднення, якщо документ не буде затверджено

Електромагнітне забруднення

Лінії електропередачі, перш за все, створюють в навколишньому середовищі електричне поле, напруженість якого знижується в міру віддалення від них. Територією планування проходить повітряна ЛЕП 10 Квт, що має обмеження 10 м. по обидві сторони від крайніх проводів.

За умови збереження існуючого просторового планування території змін в інтенсивності та площі впливу не передбачається. Істотного впливу на здоров'я

мешканців населеного пункту та прилеглих територій до ділянки ДПТ електромагнітне забруднення не матиме.

Прогнозовані зміни стану довкілля від впливу поводження з відходами, якщо документ не буде затверджено

Збільшення відходів, що продукуються не передбачається.

Перенесення забруднюючих речовин із дощовими водами

Основними чинниками впливу на ділянці розроблення ДПТ, забруднення від яких поширюється через перенесення речовин із дощовими водами є місцева автомобільна дорога.

Паливно-мастильні матеріали та рештки гуми шин разом із дощовими водами змиваються по поверхні, де формують зону підвищеної концентрації, зумовлену рельєфом, а також просочуються в ґрунт і підземні води. В залежності від фізико-хімічних властивостей ґрунту та забруднюючих речовин, негативний вплив має різну силу.

Для визначення основних напрямків міграції забруднення із дощовими водами було проведено аналіз рельєфу території.

Індикатори для моніторингу стану довкілля, що враховують специфіку даних об'єктів та методи проведення досліджень наведено у розділі — "Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення".

Прогнозовані зміни стану довкілля від забруднення ґрунтів і поверхневих вод, якщо документ не буде затверджено

Значних змін в обсягах та структурі шкідливих речовин за даним типом впливу не передбачається. Прогнозується кумулятивний вплив такого забруднення на довкілля через накопичення в зонах векторного впливу від автомобільної дороги.

Для визначення обсягів існуючого забруднення необхідно провести додаткові польові дослідження.

Деградація ґрунтів через водну та вітрову ерозію

Лімітуючим фактором, який виключає активацію і протікання ерозійних процесів є рослинність. Тому ризики водної і вітрової ерозії приурочені до ареалів, які або не мають рослинного покриву (напр., зриті ділянки), або періодично залишаються без рослинності (рілля, городи).

Вітрова та водна ерозії на території детального плану відсутні через наявність стабільного рослинного покриву на більшій частині ділянки.

Характеристика поточного стану історико-культурного фонду

На території детального плану відсутні об'єкти та території, віднесені до історико-культурної спадщини. Територія в межах детального плану частково потрапляє в охоронну протипожежну зону від лісу (мішаний ліс)

Прогнозовані зміни стану довкілля та історико-культурного фонду якщо документ не буде затверджено

Існуюча діяльність на території ДПТ не передбачає впливу на території, віднесені до історико-культурного фонду. Змін в історико-культурному фонді не передбачається.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не

буде затверджено

Територія села Галузія, та прилеглі території, розташована поза межами зон суттєвих екологічних впливів та характеризується відносно сприятливими умовами навколишнього природного середовища. На прилеглих до с. Галузія та до території проєктування відсутні великі промислові підприємства, об'єкти підвищеної екологічної небезпеки, санітарно-захисні зони виробничих об'єктів, а також інші стаціонарні джерела значного негативного впливу на атмосферне повітря, ґрунти та водні ресурси.

Основними наявними джерелами антропогенного впливу є автомобільний транспорт місцевого значення, об'єкти інженерної інфраструктури та існуюча житлова забудова. Інтенсивність транспортних потоків є незначною, що зумовлює локальний та короткочасний характер впливу на якість атмосферного повітря та акустичне середовище.

Об'єкти інженерних мереж функціонують у штатному режимі та за умови дотримання вимог експлуатації не спричиняють істотного негативного впливу на компоненти довкілля.

Актуальним є стан атмосферного повітря, водного басейну, в тому числі питних вод, земель та знешкодження відходів.

Відмова від реалізації документа державного планування не дозволить збільшити відрахування до бюджетів всіх рівнів, що позначиться на розвитку громади. Негативні фактори при функціонуванні об'єкта планової діяльності можливо оцінити як незначні при дотриманні вимог чинного законодавства України.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Вплив від частини видів планової діяльності, що присутні на території детального плану поширюється за межі його території. Зазначену інформацію систематизовано у вигляді наведеної в кінці розділу таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

Вплив планової діяльності на навколишнє середовище:

- кислотні дощі (спричинені викидами електростанцій);
- парниковий ефект (спричинює підвищення температури поверхні Землі);
- забруднене повітря газовими та аерозольними викидами;
- руйнування озонового шару;
- забруднення ландшафту (знищення лісів, рослинності, диких тварин, плодоносного шару);
- забруднення ґрунтових вод стічними викидами ТЕС ;
- акустичне (шум), електромагнітне і електростатичне забруднення навколишнього середовища;

Щоб уникнути таких катастрофічних наслідків, у 1997 р. в м. Кіото (Японія) уряди багатьох країн підписали так званий Кіотський протокол. Згідно із цим документом для кожної країни світу визначено максимальний об'єм викидів вуглекислого газу (від промислових і побутових джерел разом). Якщо цей об'єм перевищено, то країна-порушник сплачує певну суму штрафу, яку потім використовують для зниження рівня викидів.

У 2015 р. Кіотський протокол був доповнений Паризькою угодою, в якій окреслено подальші перспективи обмеження викидів.

Акустичне забруднення

Згідно інформації, викладеної в 2 розділі. вплив акустичного забруднення на території поза межами проектної території не впливає на житлові території та об'єкти природно-заповідного фонду. Допустимі рівні шуму на межі визначеної санітарної зони не повинні перевищувати показників санітарних норм, значення яких наведені у ДБН В.1.1-31-2013.

Забруднення атмосферного повітря

Вплив планової діяльності (ТЕС)

Основні аспекти забруднення атмосфери при спалюванні торфу:

-викиди вуглекислого газу (CO_2) Торф є потужним накопичувачем вуглецю. При його спалюванні виділяється значно більше(CO_2) на одиницю отриманої енергії, ніж при спалюванні вугілля, і майже вдвічі більше, ніж при використанні природного газу. Це робить торф'яну енергетику критичним фактором посилення парникового ефекту.

-висока концентрація твердих часток (пилу та золи) Торф має високу зольність. Під час роботи ТЕС в атмосферу потрапляють: Дрібнодисперсний пил (PM2.5): Легко проникає в легені та кровоносну систему людини.Недогорілі частки палива та сажа: Створюють стійкий смог у районах розташування станцій.

-Хімічне забруднення («Кислотні дощі») При згорянні торфу вивільняються агресивні хімічні сполуки: Діоксид сірки (SO_2) та оксиди азоту (NOx): Головні чинники утворення кислотних опадів.Бенз(а)пірен: Високотоксична канцерогенна речовина, що утворюється при неповному згорянні органіки.

-викиди важких металів Торф'яники природним чином накопичують токсичні елементи. При спалюванні палива вони випаровуються і потрапляють у повітря: Ртуть: Торф'яні викиди можуть містити ртуть у значних концентраціях (іноді у 15 разів вище, ніж при лісових пожежах).Миш'як та свинець: Накопичуються в золі, яка може розноситися вітром із золовідвалів.

-специфічний вплив на екосистему На відміну від інших видів палива, екологічний слід торфу починається ще до ТЕС. Процес осушення торфовищ для видобутку палива призводить до самовільного окислення торфу та постійного витоку CO_2 в атмосферу ще до потрапляння в печі.

Вплив неорганізованого джерела забруднення *автомобільна дорога* О-031168 Городок — Прилісне — а/д Р-14 — Галузія —Серхів. проходить вздовж території ДПТ, тому відповідно викиди та забруднення від неї поширюються на територію проєктування.

Передбачається, що вплив від викидів поширюється в межах санітарно-захисної зони 300 метрів від джерела забруднення(димова труба) та 100м. від складу палива , та 50 м. від автодорги оскільки польові заміри повітря не проводилися.

Вплив таких викидів вважається локальним. Зазначений вплив поза межами проектної території не впливає на житлові території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оскільки територія планової діяльності практично вся оточена лісом (мішаний ліс ДЛГ)

Електромагнітне забруднення

Електромагнітне забруднення від діяльності ТЕС розглядається як постійний фізичний чинник впливу, що виникає в процесі генерації, трансформації та передачі електроенергії.

Джерелами електромагнітного випромінювання є:

Генераторні установки: Турбогенератори в головному корпусі ТЕС створюють інтенсивні електромагнітні поля (ЕМП)

Силові трансформатори: На відкритих розподільчих пристроях (ВРП) відбувається підвищення напруги, що супроводжується формуванням сильних магнітних полів навколо агрегатів.

Високовольтні лінії електропередач (ЛЕП): Магістральні лінії, що виходять від ТЕС, створюють електромагнітні коридори вздовж усього маршруту проходження через населені пункти чи лісові масиви.

Заходи захисту від електромагнітного забруднення, закладені в проєктних рішеннях:

санітарно -захисні зони відповідно до ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів».

Екранування: Використання металевих конструкцій та заземлення для локалізації полів усередині виробничих приміщенью.

Територія проєктування забезпечена *“зеленим бар'єром”* густих лісосмуг по периметру ТЕС,що частково розсіюють та знижують напруженість електричного поля

Електромагнітне забруднення від ТЕС є контрольованим фактором. Основний вплив локалізується безпосередньо на промисловому майданчику та в коридорах ЛЕП, не створюючи прямої загрози здоров’ю за межами встановлених санітарно-захисних зон.

Проблеми поводження з відходами

Інформацію щодо поводження з відходами було викладено в розділі 2. Вплив даного фактору на території, прилеглі до ДПТ відсутній. При цьому є негативний кумулятивний вплив, пов'язаний із накопиченням несортованих

відходів на сміттєзвалищах ТПВ.

Вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та рекреаційні території поза межами ДПТ

На території та в безпосередній близькості із територією розроблення ДПТ відсутні об'єкти ПЗФ, Смарагдової мережі або місця осередку цінних видів рослин чи тварин. Функціонування об'єктів в межах ДПТ в умовах проектного використання території не чинитиме тиск на перелічені об'єкти.

Водне середовище.

В межах території, що розглядається детальним планом та в безпосередній близькості протікає р. Гнилий Брід, із 25-метровою прибернжно захисною зоною Негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих водних ресурсів, надходження забруднюючих речовин у водне середовище – все це супроводжує планова діяльність

Основними джерелами забруднення підземних вод на будівельному майданчику можуть бути проливи нафтопродуктів та мастил від агрегатних вузлів техніки, будівельні та побутові відходи.

З метою забезпечення нормативного стану водного середовища та його безпеки під час підготовчих та будівельних робіт пропонується експлуатувати технічне обладнання таким чином, щоб виключити потрапляння нафтопродуктів (дизпалива і мастил) на земну поверхню і подальше потрапляння їх у водне середовище, також передбачено зберігання будівельних матеріалів на майданчиках з твердим покриттям, своєчасне видалення відходів, які будуть утворюватися та упорядкування під'їзних автодоріг.

- *Теплове забруднення*: ТЕС використовують воду для охолодження агрегатів. Скидання підігрітої води у водойми знижує рівень кисню, що призводить до загибелі риби та активного розмноження синьо-зелених водоростей.
- *Хімічне забруднення:* У стічні води потрапляють нафтопродукти, ульфати, хлориди та важкі метали.

Рішення закладені в детальному плані території передбачають впровадження систем замкнутого циклу водопостачання (Zero Liquid Discharge), використання градирень для охолодження, гідроізоляція золовідвалів геомембранами. Ризик фільтрації важких металів у ґрунтові води мінімізовано, але вимагає постійного моніторингу.

За умов дотримання прийнятих проєктних рішень та заходів щодо охорони навколишнього середовища можна виключити негативний вплив на водні ресурси при проведенні підготовчих та будівельно-монтажних робіт.

Негативний вплив на водне середовище при експлуатації об'єкту Можливе теплове забруднення (підвищення температури водойм)

Раціональне використання водних ресурсів забезпечуватиметься організаційними заходами, які включають в себе виконання планово-попереджувальних робіт, що виключають будь-які аварійні витоки. Передбачені

проєктом заходи не спричинить погіршення якісних показників підземних вод.

В межах проєктної ділянки, детальним планом території прийняті наступні рішення щодо влаштування мереж водопостачання та водовідведення:

Водопостачання :

- від проєктної свердловинидля технічного водопостачання, забезпечення потреби питною водою вирішується за рахунок привозної води

• Зовнішнє пожежогасіння: передбачено прокладання протипожежного водопроводу, радіус обслуговування пожгідрантів 150 метрів.

Рішеннями ДПТ передбачена інженерна підготовка території, що включає комплекс заходів щодо захисту ділянки проєктування від несприятливих антропогенних і природних явищ (вертикальне планування території, організація відведення поверхневого стоку та ін.).

Водовідведення, передбачено влаштування комплексних локальних очисних споруд (із можливістю повторного використання очищеної води), Обов'язкове встановлення нафтовловлювачів та систем нейтралізації хімічних стоків. Відведення до очисних споруд буде вирішуватись на наступних стадіях проектування

Під'єднання інженерних мереж до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проєктних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

На даний час проєктна територія детального плану є сформована земельна ділянка кадастровий номер: 0723681500:02:003:0371

Детальним планом передбачено зміну цільового призначення ділянки З кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 ***площею*** 5,5185 га цільове призначення (01.17) *Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянами чи юридичними особами* на цільове призначення ***14.01 Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій***

- за категоріями Землі сільськогосподарського призначення

- за формою власності – комунальна

Проєктом передбачено будівництво будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій (ТЕС) із проєктною потужністю 25 МВт встановлюється санітарно захисна зона не менше 300 метрів, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій». ДСП 173-96

Ґрунт.

Вплив планової діяльності на ґрунти оцінюється як один із найбільш тривалих факторів техногенного навантаження, оскільки забруднювачі мають здатність до накопичення (акумуляції)

При будівельних роботах вплив на ґрунти буде мати тимчасовий характер і пов'язаний з проведенням земляних робіт.

Першочерговий вплив на ґрунтове середовище буде відбуватись при знятті ґрунтово-рослинного шару з ділянки проведення робіт та складування його у відвали, для подальшого упорядкування території.

Під час будівельних робіт незначним джерелом забруднення ґрунтів потенційно може стати будівельне сміття та паливно-мастильні матеріали від роботи будівельних механізмів. Для виключення можливості забруднення ґрунту нафтопродуктами всі роботи планується проводити справною технікою.

Ремонт спецтехніки планується проводити на спеціально відведеному майданчику, при роботі на якому виключена можливість потрапляння нафтопродуктів в ґрунт. Накопичування та тимчасове зберігання відходів планується в спеціально відведених місцях у контейнерах.

При експлуатації об’єкту :

Торф природним чином накопичує токсичні елементи. При його спалюванні ці речовини концентруються в золі або викидаються з димом, згодом осідаючи на поверхню ґрунту(акумуляція важких металів)

Планова діяльність супроводжується викидами SO_2 та NOx, які утворюють «кислотні дощі».Постійне випадіння кислотних опадів призводить до зниження показника pH ґрунтів. Це викликає вимивання корисних поживних речовин (кальцію, магнію) та активізує рухливі форми алюмінію, який є токсичним для коріння рослин.

Забруднення торф’яним пилом та сажею. Потрапляння великої кількості органічного пилу на навколишні ґрунти змінює їхню вологоємність та тепловий режим, що може впливати на локальну флору.

З метою покращення стану навколишнього середовища проєктом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів.

Для запобігання деградації земель проєктні рішення передбачають:

-Сухе золовидалення: Зберігання золи в герметичних силосах, що повністю виключає її контакт із ґрунтом та вітром

-Гідроізоляція: Використання багатошарових екранів із геомембран на полігонах відходів для захисту від фільтрації токсикантів.

-Моніторинг: Обов'язкове щорічне агрохімічне обстеження ґрунтів у зоні впливу ТЕС для відстеження динаміки накопичення металів.

Вертикальне планування та регулювання водовідведення, комплексний благоустрій та озеленення території.

Вертикальне планування території проєктування виконано з урахуванням вимог пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», а саме: максимального збереження існуючого рельєфу, ґрунтів, деревних насаджень, мінімального обсягу земляних робіт, відведення поверхневих вод із швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів, збереження і використання ґрунтового шару при насипах і виїмках.

Комплексний благоустрою та озеленення території здійснюватиметься відповідно вимогам ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій».

Планована діяльність,теплоелектростанція, що працюваиме на токому

паливі як торф- *неминуче впливає на геологічне середовище*, проте ступінь виникнення негативних явищ (геотехногенних процесів) можна мінімізувати.

Повністю уникнути впливу неможливо, але станом існують методи, що дозволяють зробити цей *вплив контрольованим і зворотним*:

- *Геотехнічний моніторинг:* Використання супутникової радарної інтерферометрії (InSAR) дозволяє в режимі реального часу відстежувати найменші (до міліметрів) зміщення ґрунту навколо станції та золовідвалів, запобігаючи зсувам та проваллям.
- *Запобігання карстовим процесам*: У регіонах, схильних до карсту (наприклад, окремі райони Полісся), будівництво ТЕС та водовідлив мають суворо регламентуватися, щоб зміна тиску підземних вод не активувала утворення підземних порожнин.

Структурно-тектонічний аспект

Об'єкт планової діяльності (комплекс споруд ТЕС) не має достатньої маси, щоб впливати на глибокі тектонічні структури

Статичне навантаження: Фундаменти масивних споруд ТЕС створюють *локальне навантаження на блоки земної кори*.

Якщо ТЕС розташована в зоні активних розломів (що є рідкісним для торф'яних регіонів України), техногенне навантаження може дещо змінити напружений стан масиву.

Діяльність ТЕС завжди *змінює геологічне середовище.* Проте, вона не викликатиме катастрофічних явищ геотехногенного походження (таких як раптові провали, масові зсуви або забруднення глибоких водоносних горизонтів), якщо:

1. Впроваджено герметизацію золовідвалів для ізоляції від ґрунтових вод.
2. Проводиться кероване обводнення відпрацьованих площ для стабілізації гідродинамічного тиску в пластах.

Ландшафт.

Розміщення проєктованих споруд на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов’язаних з плануванням та забудовою населених пунктів.

Флора та фауна.

Планована діяльність матиме вплив на біорізноманіття, головним чином у межах ділянки, на якій планується будівництво вплив на біорізноманіття розглядається через призму трансформації промислового майданчика та техногенного тиску.

Будівництво ТЕС потребує значних площ під головний корпус, адмінбудівлю та склади палива.

Герметизація поверхні**:** Бетонування та асфальтування ділянки створює «біологічну пустелю», де припиняється кругообіг речовин у ґрунті.

Пригнічення фотосинтезу: Осідання торф'яного пилу на листі дерев та травах, що залишилися по периметру ділянки, створює шар, який блокує сонячне світло та забиває продихи рослин, що веде до їх деградації.

Світлове та шумове забруднення: ТЕС працює цілодобово, екологи виділяють це як окремий фактор впливу на фауну ділянки:

Світлове забруднення: Потужне нічне освітлення дезорієнтує комах, кажанів та перелітних птахів. Це створює «екологічну пастку» для нічних видів.

Шум та вібрація: Робота турбін і транспортних вузлів змушує дрібних ссавців та птахів покидати навіть ті зони всередині ділянки, які не забудовані (наприклад, санітарно-захисні зони).

Ризики для орнітофауни

Лінії електропередач (ЛЕП): Будівництво нових ліній для видачі потужності від ТЕС є головною причиною загибелі великих птахів (лелек, хижих птахів) через ураження струмом або зіткнення. Обов'язковою вимогою є встановлення птахозахисних пристроїв на ЛЕП.

Труби ТЕС: Високі споруди в умовах туману стають причиною зіткнень птахів під час міграцій.

Загроза пожежної безпеки (специфіка торфу)

Торф на складах схильний до самозаймання.

- Будь-яке локальне загоряння на складі палива призводить до сильного задимлення. Це спричиняє моментальну загибель комах, рептилій та гніздувань птахів у радіусі кількох сотень метрів через високу концентрацію чадного газу.

Проєкт ТЕС відповідає сучасним вимогам «зеленого будівництва», негативний вплив на біорізноманіття ділянки може бути частково компенсований:

- Екологічне озеленення: Використання для благоустрою території місцевих видів рослин, а не декоративних екзотів.
- Створення штучних гніздівель: Встановлення на спорудах ТЕС спеціальних боксів для соколів (наприклад, боривітрів), які часто заселяють висотні промислові об'єкти.

Об'єкт планової діяльності, ТЕС- об'єктом високого техногенного тиску, який повністю змінює склад біорізноманіття ділянки, заміщуючи дику природу техногенними ландшафтами та синантропними видами (голуби, гризуни), які пристосовані до життя поруч із людиною.

Під час здійснення планованої діяльності на суміжних територіях не передбачається незворотних змін, виснаження і деградації складу домінуючих рослинних угруповань і фауністичних комплексів.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проєктування *відсутні.*

На проєктованій території види флори і фауни та угрупування видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції *відсутні* (відповідно до https://emerald.eea.europa.eu/).

Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті провадження планованої діяльності *не прогнозується.*

Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території *не відмічено.*

В процесі будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів.

Заповідні об'єкти, природоохоронні території.

На території детального планування, а також в безпосередній близькості до неї, відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, структурні елементи (ядра, коридори) екомережі та території Смарагдової мережі.

Негативного впливу на дані природоохоронні території планована діяльність *не здійснюватиме*.

Будівельні роботи можуть створювати виключно локальний і тимчасовий негативний вплив, проявлятиметься тимчасовим збільшенням шумового навантаження та надходженням забруднюючих речовин в повітря в допустимих межах.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину.

Об'єктів всесвітньої, культурної спадщини, історичних ареалів, історико-культурних заповідників, заповідних територій, охоронюваних археологічних територій та музеїв на території опрацювання *відсутні.*

Здоров'я населення.

Будівництво та експлуатація ТЕС створюють комплексні ризики для здоров'я населення, обумовлені як специфікою самого палива, так і процесами його спалювання. Логістика та спалювання торфу мають виражений негативний вплив.

Респіраторні та серцево-судинні захворювання :

Торф'яний дим та пил є джерелом великої кількості дрібнодисперсних часток PM2.5 та PM10.

Вплив на легені: Частки PM2.5 здатні проникати глибоко в легеневі альвеоли та потрапляти у кровотік. Це *провокує розвиток хронічних бронхітів, астми, пневмонії та емфіземи легень.*

Серцево-судинні ризики: Короткочасний вплив торф'яного диму змінює функцію серцево-судинної системи, підвищуючи ризик серцевих нападів, особливо у людей похилого віку та осіб із хронічними хворобами серця.

Накопичення важких металів

Торф є природним накопичувачем (акумулятором) токсичних речовин, які вивільняються при його спалюванні:

- *Ртуть* **(**Hgcap Hg**):** Спалювання торфу виділяє ртуть в атмосферу значно інтенсивніше, ніж інші види палива. Ртуть має нейротоксичну дію, вражаючи нервову систему та мозок.

- *Кадмій, свинець та миш'як:* Ці метали концентруються в золі. При її неналежному зберіганні на золовідвалах вони потрапляють у ґрунтові води та місцеві продукти харчування, що може спричинити онкологічні захворювання та остеопороз.

Канцерогенний вплив

При неповному згорянні торфу утворюються *поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ)*, зокрема бенз(а)пірен.

- Ці речовини мають виражену канцерогенну дію. Постійне проживання поблизу ТЕС підвищує ризик виникнення злоякісних пухлин дихальних шляхів.

При розміщенні та експлуатації існує ймовірність негативного впливу на умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я, а саме: викиди у атмосферне повітря від діяльності ТЕС

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:20 п. 5. 32 «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», затверджених Наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173 відстань від об'єкта викидів, та забруднення навколишнього середовища до меж ділянок дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів, лікувально-профілактичних закладів, до стін житлових та інших громадських будівель і споруд, дитячих ігрових майданчиків і місць відпочинку населення слід приймати за розрахунком забруднення атмосферного повітря шкідливими викидами . Санітарно-захисна зона витримується. ***За межами території планової діяльності відсутні житлові об'єкти на які можуть накладатися санітарно-захисні зони від запроєктованих об'єктів.***

Соціальне середовище.

Основними аспектами впливу на соціальне середовище є:

1. Зміна соціально-психологічного клімату

Конфлікт інтересів: Проєкт може розколоти громаду на два табори: тих, хто отримав роботу на станції (лояльна група), і тих, хто відчуває лише негативні наслідки для здоров'я чи сільського господарства (опозиційна група).

2. Трансформація способу життя (Lifestyle)

Обмеження рекреації: ТЕС та її санітарно-захисна зона (СЗЗ) закривають доступ до звичних місць відпочинку, лісів чи водойм.

3. Вплив на соціальну інфраструктуру

Розвиток інфраструктури: за кошти соціального партнерства з ТЕС громади часто отримують нове вуличне освітлення, ремонт шкіл або покращення водопостачання.

4. Демографічні зрушення

Міграційні процеси: на етапі будівництва спостерігається приплив тимчасових робітників (міграція праці), що змінює соціальний склад населення та може викликати культурне тертя.

«Старіння» сіл: Якщо через будівництво об'єкта привабливість регіону для життя падає, він швидше перетворюється на суто промислову зону з переважно

літнім населенням.

5. Соціальна справедливість та рівність

Розподіл благ: Часто виникає відчуття несправедливості, коли електроенергія від ТЕС йде в загальну мережу країни, а всі екологічні та соціальні витрати (хвороби, шум, пил) несе лише місцева громада.

Вирішенням цієї проблеми є активна участь громади у розподілі екологічного податку, який ТЕС сплачує до місцевого бюджету.

Соціальне середовище стає стабільним лише тоді, коли підприємство переходить до моделі відкритого діалогу. Це включає встановлення електронних табло з показниками якості повітря в центрі селища та прямі інвестиції в людський капітал (освіта, медицина), що компенсують жителям незручності від сусідства з промисловим гігантом.

Планована діяльність є додатковим драйвером економічного зростання, зниження інфляції, скорочення дефіциту державного бюджету, зниження рівня безробіття, стабілізації грошового обігу, зміцнення гривні. При дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованого об'єкта не чинитимуть негативного впливу на соціально-економічне середовище.

Матеріальні об'єкти:

На проєктованій території матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури *не обліковуються.*

Планована діяльність не матиме негативного впливу на матеріальні об'єкти.

Підсумки

Зазначену інформацію систематизовано у вигляді наведеної нижче таблиці із переліком чинників негативного впливу та компонентів довкілля, для яких такий вплив є суттєвим.

	Компоненти, що зазнають негативного впливу							
Чинники негативного впливу	**Атмосферне повітря**	**Поверхневі води**	**Ґрунтові води**	**Підземні води**	**Ґрунти**	**Види і біотопи**	**Образ ландшафту**	**Клімат**
Зі сторони доріг та ділянок з твердим покриттям	забруднення повітря викидами транспорту, шумове забруднення. АМ, АЗ		інфільтрація забруднювачів із ДВ		утворення полів забруднення викидами транспорту, АМ	шумове забруднення, АМ, АЗ	зниження якості ландшафт у через шум і викиди, фрагментація ландшафт у. АМ, АЗ,Р.	викиди парникових газів, Т
Зі сторони Ліній електропередач-електромагнітне випромінювання.							візуальний вплив, ЕЗ	

зі сторони поводження відходами від планової діяльності	АМ		ДВ	Інфільтрація ДВ	ДВ	АМ, ДВ	ЕЗ, зниження якості ландшафту через поширення неприємних запахів, візуальний вплив	
зі сторони планової діяльності (ТЕС)	абруднення повітря викидами, пилом мікрочастками, шумове забрудненн Т, АМ; АЗ	Теплове забруднення: . Скидання підігрітої води у водойми У стічні води потрапляють нафтопродукти, сульфати, хлориди та важкі метали Т	ДВ	Т	ДВ,	шумове забруднення, світлове АМ, АЗ С	ЕЗ	викиди парникових газів Т,

ДВ - дощові води,
АМ - атмосфера (механічне перенесення впливу, запахи та механічні частинки),
АЗ - Атмосфера (звукове навантаження),
Е - електромагнітне випромінювання,
С - світлове забруднення
ЕЗ - естетичне забруднення
Т - теплове забруднення
Р - прямий механічний вплив (руйнування)

Згідно викладених в таблиці зі даних, факторами впливу, що найбільше впливають на довкілля є автомобільний транспорт, відходи від планової діяльності (золовідвал), сама планова діяльність Компонентами довкілля, що зазнають найбільшого впливу є ґрунти та атмосферне повітря.

Основними каналами передачі зазначеного впливу є поверхневі води та атмосферне повітря.

На зазначені фактори впливу, компоненти довкілля та канали передачі впливу буде звернуто увагу даного документу.

Рекомендуємо врахувати в Проєкті вимоги ДБН Б.2.2-12:2019«Планування та забудова територій»: під час розміщення основного корпусу ТЕС, та складу зберігання пального за для запобігання можливого поширення вогню

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо території з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту документу державного планування детального плану території виявлено такі екологічні проблеми:

– низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;

– забруднення повітря автомобільним транспортом під час роботи двигунів внутрішнього згорання;

– відсутність організованої постійної в часі *системи моніторингу за всіма складовими НПС*;

– відсутність водопостачання та водовідведення на території проєктування.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ представлені в табл. 4.1.

Табл. 4.1. Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на атмосферне повітря	– збільшення викидів забруднюючих речовин - парниковий ефект спричинені діяльністю об'єкту планової діяльності та пересувними джерелами викидів	Виробничі території. Території об'єктів інженерної інфраструктури
Влив на водне середовище	– можливе забруднення підземних вод внаслідок неправильного поводження з інженерними мережами - теплове забруднення вод - хімічне забруднення Діяльність ТЕС	Виробничі території. Території об'єктів інженерної інфраструктури
Вплив на грунтове середовище	– Порушення, ущільнення та перенесення ґрунтового покриву на етапі будівництва та руху транспортних засобів; – Випадкові проливи пального при користування транспортними засобами; – Акумулювання забруднювальних речовин з викидів у атмосферне повітря; – можливе тимчасове нагромадження побутових відходів.	Виробничі території. Території об'єктів інженерної інфраструктури
Акустичний вплив	- шум та вібрація створювані двигунами будівельних машин; – проїзд транспорту; – експлуатація будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій	Виробничі території. Території об'єктів інженерної інфраструктури

Загальна, зведена оцінка ймовірного впливу реалізації планованої діяльності містобудівною документацією на довкілля наведена в табл. 4.2.

Табл. 4.2 Оцінка ймовірного впливу реалізації планованої діяльності містобудівною документацією на довкілля відповідно до контрольного переліку

	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	**Очікування впливу**			**Пом'якшення існуючої ситуації**
		Так	**Ймовірно**	**Ні**	
Атмосферне повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	+			
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	+			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?		+		
4	Появу джерел неприємних запахів?			+	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури абож будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема, таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але обмежуючись ними)?		+		
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			+	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?		+		
11	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь- якого поверхневого водного об'єкту?			+	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?			+	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	
Поводження з відходами					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених відходів, що не є небезпечними?			+	
19	Збільшення кількості небезпечних відходів?		+	+	
20	Спорудження еколого- небезпечних об'єктів Поводження з відходами?			+	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			+	

Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	+			
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?		+		
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			+	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури?			+	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			+	
27	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями документа державного планування та цілями місцевих громад?			+	
Біорізноманіття та рекреація					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			+	
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			+	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			+	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			+	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			+	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
Населення та інфраструктура					
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			+	
35	Зміни в локалізації, розміщенні щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			+	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?	+			
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			+	
39	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?	+			
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	

Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?	+			
46	Суттєве вилучення будь- якого невідновлюваного ресурсу?	+			
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
49	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Отже, при реалізації проєктних рішень передбачаються викиди шкідливих речовин в навколишнє природне середовище у вигляді продуктів згорання палива, від проїзду автотранспорту, роботи будівельної техніки, що утворюються при проведенні відповідних робіт, будуть існувати тільки на період будівництва та не перевищуватимуть норм ГДК. Викиди класифікуються як неорганізовані та стаціонарні джерела викидів,- димові труби та склади палива.

Під час роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту, паркування та проїзду транспорту в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні С12-С19, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, метан, бенз(а)пірен.

Планова діяльність передбачає спалення великої кількості торфу, що в свій час призводить до винекнення :

парникових газів CO_2;

викидів твердих часток (пил та зола). Через високу зольність торфу викиди містять дрібнодисперсний пил (PM2.5 та PM10), підлягає суворому моніторингу;

діоксид сірки (SO2) та оксиди азоту (NOx);

специфічні домішки: Торф'яний дим містить підвищені концентрації бенз(а)пірену (канцероген) та летких сполук ртуті.

Кількісний та якісний склад забруднюючих речовин буде встановлено на наступних стадіях проектування. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися на підставі дозволу на

викиди, виданого суб'єкту господарювання.

Роботи, пов'язані з реалізацією планової діяльності можуть спричинити *підвищення шумових рівнів*. Такий вплив буде мати локальний характер і не призведе до значного шумового та вібраційного забруднення.

Вплив на ґрунтове середовище можливий внаслідок трансформації ґрунтів під час руху транспортних засобів на етапі реалізації об'єкта. Можливе забруднення ґрунту внаслідок випадкового проливу паливно-мастильних речовин від автомобільного транспорту. Від планової діяльності: кумуляція важких металів; хімічна трансформація (Закислення) ;викиди сірки та азоту які утворюють «кислотні дощі»; забруднення торф'яним пилом та сажею. Механічне забруднення: під час транспортування та зберігання торфу на відкритих майданчиках дрібні частки палива розносяться вітром.

Зміна структури: Потрапляння великої кількості органічного пилу на навколишні ґрунти змінює їхню вологоємність та тепловий режим, що може впливати на локальну флору.

Планована діяльність передбачає виконання рішень, реалізація яких призведе до збільшення обсягів утворення відходів.

Серед чинників, що впливають на здоров'я населення, виділяють соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо);

Серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна виокремити: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту та планової діяльності. Погіршення станів можливе в зв'язку із проведенням будівельних робіт: акустичне, вібраційне забруднення, запилення атмосферного повітря. Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин може призвести до значного зниження імунітету.

Забруднення впливають на органи дихання, викликає зростання випадків хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ), бронхіальної астми та системних запальних процесів.

Серцево-судинні патології: тривале вдихання такого пилу підвищує ризик інфарктів та інсультів у людей похилого віку, *що проживають у зоні впливу*.

Перевищення нормативних показників шуму негативно впливає:

- на різні системи організму: серцево-судинну, нервову, порушує сон, увагу, збільшує роздратованість, депресію, неспокій, подразнення, може впливати на дихання і травну систему; відволікання уваги від звичайних занять; зміни фізіологічних реакцій людини на стресові сигнали; вплив на психічне і соматичне здоров'я;
- на трудову діяльність і продуктивність праці.

При реалізації рішень містобудівної документації не очікуватиметься негативного впливу на здоров'я населення. Оскільки ділянка планової діяльності знаходиться на значній відстані від територій житлової забудови, оточена лісовими насадженнями, що значно зменшують вплив діяльності ТЕС.

Оскільки документ державного планування розроблений з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території, то значний негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих і підземних водних ресурсів, погіршення стану вод та деградації угрупувань водних організмів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин не передбачається.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та нормативно-правової бази України документ державного планування повинен враховувати ряд зобов'язань:

– пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість дотримання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

– виконання ряду заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;

– проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності та цілісності природних об'єктів і комплексів;

– узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;

– забезпечення загальної доступності матеріалів проєкту детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»;

– надання інформації щодо обґрунтованого нормування впливу планованої діяльності на навколишнє природне середовище;

– оцінка ступеня антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну ситуацію;

– використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля.

Регулювання в сфері охорони довкілля на державному та місцевому рівні здійснюється на основі таких програм:

– Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року;

– Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року;

– Програма охорони навколишнього природного середовища Волинської області на 2021-2027 роки;

Основні зобов'язання у сфері охорони довкілля стосуються заходів щодо охорони земельних ресурсів, лісів, повітряного, водного та ґрунтового середовища.

Зобов'язання щодо охорони атмосферного середовища – зменшення викидів забруднювальних речовин шляхом оптимізації дорожньо-транспортної інфраструктури.

Зобов'язання щодо охорони водного середовища – недопущення забруднення поверхневих стоків нафтопродуктами та іншими забруднюючими речовинами.

Зобов'язання щодо охорони ґрунтового середовища – утримання контейнерів збирання побутових відходів та місць їх розташування у належному санітарному стані, запровадження роздільного збирання відходів, дотримання ст. 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності.

Зобов'язання щодо здоров'я населення – забезпечення дотримання санітарних умов території проєктування, дотримання розмірів санітарно-захисних зон.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій території, на якій планується будівництво об'єктів.

Основні принципи екологічного захисту навколишнього середовища:

– збереження та раціональне використання цінних природних ресурсів;

– дотримання нормативів гранично допустимих рівнів екологічного навантаження на природне середовище та санітарних нормативів в місцях забудови;

– виділення природно-заповідних, ландшафтних, курортно-рекреаційних, історико-культурних зон з відповідним режимом їх охорони;

– встановлення санітарно-захисних зон для охорони водойм, джерел водопостачання і мінеральних вод, покладів лікувальних грязей, морських пляжів тощо.

Конкретні заходи щодо захисту атмосферного, водного та ґрунтового середовища вживаються відповідно до специфіки окремих джерел забруднення

Оцінка відповідності проєкту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування

Основними напрямами співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару;

охорона атмосферного повітря; управління відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

– Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро

Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

– Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.)

Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);

– Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);

– Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);

– Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);

– Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);

– Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);

– Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних. Станом на 01.01.2016 р. мережа займала близько 8% території України і в основному складається з існуючих територій природно-заповідного фонду.

Територія документа державного планування, що підлягав стратегічній екологічній оцінці не знаходиться на територіях Смарагдової мережі України.

Разом з тим варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проєктом детального плану території у в сфері розвитку інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов’язань.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо-, та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення вважаються ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – це вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремого компоненту.

Виконання проєкту детального плану території значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не передбачає.

Кумулятивний вплив

На території Прилісненської сільської ради, в західному напрямку від території проєктування, на відстані 1000м наявне діюче підприємство забруднювач - ТОВ "Агробіостандарт".

Асфальт та вихлопні гази двигунів автомобілів є джерелами бенз(а)пірену, який має канцерогенні властивості і здатність до накопичення в організмі людини та навколишньому природному середовищі. Проте, ймовірність того, що планована діяльність буде мати кумулятивний характер впливу на довкілля та здоров'я населення є значною, оскільки є ризики накопичення шкідливого ефекту від багаторазового впливу забруднювачів від проєктованого об'єкту по всій території.

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається.

Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків.

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення польових досліджень, та щорічного моніторингу, які достовірно визначать масштаб та силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть для уточнення цілей та заходів документу державного планування. Для такого аналізу доцільне створення інформаційних моделей

навколишнього середовища, що враховуватимуть як локальні, так і глобальні зміни клімату, суспільного укладу та розвиток технологій, що можуть суттєво впливати на реалізацію документа державногопланування

У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Синергетичний вплив

Накопичені токсикологічними дослідженнями дані свідчать про те, що в більшості випадків одночасна присутність декількох шкідливих хімічних речовин у компоненті довкілля чи організмі людини в комбінації діють за типом сумації, тобто дія їх додається. Для речовин, які викидатимуться проєктованими об'єктами ефект сумації шкідливого впливу встановлений

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) будуть проявлятися внаслідок будівництва та влаштування об'єктів і полягатимуть в тимчасовому накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря під час будівельних робіт.

Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проєктованої території. Вплив викидів забруднювальних речовин на довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт.

Тимчасові наслідки для довкілля полягають у виконанні підготовчих та облаштувальних робіт, при яких вплив на навколишнє середовище, зокрема,на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, а викиди в атмосферне повітря здійснюватимуться при роботі ДВЗ спецтехніки.

Постійні наслідки для довкілля – викиди в атмосферне повітря від функціонування проєктованих об'єктів

Джерела забруднення:

-*Димові труби*: Основне джерело організованих викидів продуктів згоряння. всі труби мають бути обладнані автоматизованими системами безперервного моніторингу (АСМ), що передають дані про викиди в режимі реального часу до Міндовкілля.

-*Склади палива:* Джерело неорганізованих викидів торф'яного пилу при розвантаженні.

-*Транспортна логістика*: Викиди від двигунів вантажівок, що забезпечують підвезення великих обсягів торфу.

Позитивні наслідки реалізації детального плану території:

– належна та ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо;

- економічний і соціальний розвиток громади;

- стабілізація енергопостачання регіону.

табл. 6.1.Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Складова довкілля	Характеристика впливу
Повітряне середовище	Планова діяльність передбачає спалення великої кількості торфу, що в свій час призводить до винекнення : Парникових газів CO_2: Тверді частки (пил та зола): Через високу зольність торфу викиди містять дрібнодисперсний пил (PM2.5 та PM10), підлягає суворому моніторингу. Діоксид сірки (SO2) та оксиди азоту (NOx): Основні компоненти, що викликають смог та кислотні дощі. Специфічні домішки: Торф'яний дим містить підвищені концентрації бенз(а)пірену (канцероген) та летких сполук ртуті. *Джерела забруднення:* -*Димові труби:* Основне джерело організованих викидів продуктів згоряння. ***всі труби мають бути обладнані автоматизованими системами безперервного моніторингу (АСМ), що передають дані про викиди в режимі реального часу до Міндовкілля.*** -*Склади палива:* Джерело неорганізованих викидів торф'яного пилу при розвантаженні. -*Транспортна логістика*: Викиди від двигунів вантажівок, що забезпечують підвезення великих обсягів торфу.
Водне середовище	*Теплове забруднення* (термічне навантаження) ТЕС потребує великої кількості води для охолодження конденсаторів турбін. *Вплив на гідрологічний режим* Вичерпання ресурсів: Забір значних обсягів води для потреб ТЕС може призвести до зниження рівня води у місцевих річках *Теплове забруднення вод:* Навіть при плановому охолодженні води зміна температури у водоймі-приймачі призводить до активізації цвітіння води.
Ґрунтове середовище	Основні аспекти забруднення ґрунтів: Акумуляція важких металів; Хімічна трансформація (Закислення) Викиди сірки та азоту: Планова діяльність супроводжується викидами (SO2) та (NOx), які утворюють «кислотні дощі». Забруднення торф'яним пилом та сажею. Механічне забруднення: Під час транспортування дрібні частки палива розносяться вітром.
Біорізноманіття	Ймовірна втрата біорізноманіття через руйнування природних оселищ
Здоров'я населення	Основні чинники та наслідки для здоров'я: 1. Ризики від дрібнодисперсного пилу (PM2.5 та PM10) Навіть за умови роботи фільтрів, найдрібніші частки золи та торф'яного пилу потрапляють в атмосферу. Це викликає зростання випадків хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ), бронхіальної астми та системних запальних процесів. Серцево-судинні патології: Тривале вдихання такого пилу підвищує ризик інфарктів та інсультів у людей похилого віку, що проживають у зоні впливу. Канцерогенна небезпека При спалюванні торфу утворюються поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ), зокрема бенз(а)пірен. Позитивні аспекти (Соціально-медична компенсація) згідно зі стандартами соціальної відповідальності, будівництво ТЕС передбачає: Розвиток медицини: Фінансування місцевих амбулаторій, закупівля обладнання для діагностики дихальних шляхів. Централізоване опалення: Перехід приватного сектору з пічного опалення (яке є джерелом чадного газу в приміщеннях) на централізоване тепло від ТЕС може покращити стан повітря всередині будинків у зимовий період

Складова довкілля	Характеристика впливу
Акустичний вплив	Основні джерела шуму на ТЕС Тягодуттьові машини (вентилятори та димососи): Створюють інтенсивний низькочастотний шум, який поширюється на великі відстані. Турбогенератори та парові турбіни: Високочастотний гул та вібрація всередині головного корпусу, що частково виходить назовні через вентиляційні системи. Системи охолодження (градирні): Постійний шум води, що падає, та робота потужних вентиляторів. Парові викиди: Короткочасний, але дуже інтенсивний шум високої частоти при спрацюванні запобіжних клапанів (скидання пари). Транспортна логістика: Робота розвантажувальних машин та рух великовагового автотранспорту з паливом. Фактор турбування: Птахи та ссавці (особливо копитні та дрібні хижаки) покидають територію в радіусі 500–1500 м від джерела шуму. Маскування звуків: Техногенний шум перекриває природні звуки (спів птахів, заклики до розмноження), що негативно впливає на репродуктивні цикли тварин.

Аналіз впливу на клімат

Відповідно до рекомендацій Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 «Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» враховано специфіку розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля.

Негативні наслідки, що можуть збільшувати вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ (парникові гази): збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок: збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування; збільшення використання транспорту.

Змін мікроклімату в результаті діяльності ТЕС на локальний мікроклімат розглядається як фактор створення техногенного «острова тепла» та зміни гідротермічного режиму прилеглих територій. Основні зміни відбуваються через значні викиди теплової енергії та водяної пари.

Заходи мінімізації негативного впливу:

Використання сухих градирень (вентиляторних), які менше впливають на вологість повітря.

Вертикальне озеленення споруд та створення ставків-охолоджувачів із замкнутим циклом для стабілізації температури.

Висновок: Діяльність ТЕС не впливає на глобальний клімат самостійно, на рівні громади це призводить до підвищення вологості та температури, що потребує врахування при плануванні сільського господарства та дорожнього руху. Планована діяльність не чинитиме впливу на швидкість вітру оскільки труба сягає 30м. висоти.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному проєкті детального плану території передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування. Комплекс заходів з запобігання наслідків повинен бути виконаний через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території та виконання заходів, передбачених державними, обласними, цільовими програмами щодо охорони навколишнього середовища.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування представлені в табл. 7.1.

Табл. 7.1. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання детального плану території

табл. 7.1. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану території

Складові довкілля, в тому числі здоровя населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану територі
Повітряне середовище	Для відповідності екологічним нормам планова діяльність ТЕС передбачає: *Електрофільтри або рукавні фільтри*: Забезпечують уловлювання до 99,8% твердих часток. *Системи десульфуризації та деазотації*: Використання сучасних установок очищення газів від сірки та азоту (наприклад, селективне каталітичне відновлення — SCR). *Придушення пилу на складах*: Використання водяних гармат або спеціальних плівок для запобігання розлітанню торф'яної крошки.Замкнутий цикл стосується і подачі торфу: Закриті конвеєри: Транспортування торфу від складу до печі відбувається у закритих галереях, що виключає втрати палива та забруднення території пилом. Вакуумне прибирання: Використання промислових пилотягів на майданчику ТЕС замість змивання пилу водою. **Результат**: Викиди основних забруднювачів будуть зведені до мінімально можливих рівнів, визначених державними нормативами. Ризик для здоров'я від пилу та сірки знизиться, але обсяги викидів CO2 залишатимуться високими.
Водне середовище	Для мінімізації цих впливів сучасні ТЕС передбачають: ***Охолоджувальні вежі (градирні)***: Перехід на оборотне водопостачання, що дозволяє не скидати гарячу воду в річки. ***Локальні очисні споруди, комплексні*** ЛОС: Обов'язкове встановлення нафтовловлювачів та систем нейтралізації хімічних стоків. ***Системи замкнутого водопостачання (Технологія ZLD (Zero Liquid Discharge))***: головною вимогою до планової діяльності ТЕС є перехід на замкнутий цикл водокористування, що дозволяє майже повністю виключити пряме забруднення річок та озер, залишаючи ризик лише у вигляді потенційної фільтрації з полігонів зберігання відходів. **Результат:** Пряме скидання забруднених або підігрітих вод у природні водойми буде усунено. Ризик фільтрації важких металів у ґрунтові води мінімізовано, але вимагає постійного моніторингу
Ґрунтове середовище	Для запобігання деградації земель проєктні рішення передбачають: ***Сухе золовидалення*:** Зберігання золи в герметичних силосах, що повністю виключає її контакт із ґрунтом та вітром [Технології сухого золовидалення на ТЕС]. ***Гідроізоляція:*** Використання багатошарових екранів із геомембран на полігонах відходів для захисту від фільтрації токсикантів. ***Моніторинг:*** Обов'язкове щорічне агрохімічне обстеження ґрунтів у зоні впливу ТЕС для відстеження динаміки накопичення металів. **Висновок:** головним наслідком для ґрунтів є ризик поступового накопичення токсичних мікроелементів. Проте використання сучасних герметичних сховищ дозволяє локалізувати цей вплив безпосередньо промисловим майданчиком. Трансформація земельного покриву та порушення ґрунтового шару. ***Відведення значних площ під промислову забудову та інфраструктуру; обов'язкова рекультивація порушених земель.*** **Результат**: Локально — повна втрата родючого шару ґрунту на ділянці ТЕС. Впровадження планів рекультивації дозволить у майбутньому відновити екосистему або використовувати золу як меліорант, частково повертаючи землі в обіг.
Біорізноманіття	значні і незворотні зміни в екосистемах території проєктування в результаті будівництва та експлуатації об'єктів не прогнозується. Проєктом передбачено обов'язкове проведення Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС) для виявлення червонокнижних видів; компенсаційні заходи (озеленення, створення штучних гніздівель); встановлення птахозахисних пристроїв на ЛЕП. птахів та тварин. Пряме знищення біорізноманіття на ділянці забудови буде частково компенсовано заходами на інших територіях. Екосистеми зазнають стресу від шуму та світла, але заходи пом'якшення зменшать летальність

Складова довкілля та здоров'я населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану території
Здоров'я населення	*Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації ДПТ не погіршується*. Діяльність об'єктів при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення. Завдяки сучасним фільтрам ризик гострих отруєнь відсутній. Проте залишається актуальним ризик хронічних захворювань, пов'язаних із накопиченням мікродомішок важких металів та впливом дрібного пилу.
Акустичний вплив	Дотримання санітарно-захисних та охоронних зон від проєктованих об'єктів, які визначені проєктними планувальними рішеннями, має забезпечити гігієнічні нормативи шуму відповідно до санітарних норм на прилеглих територіях. Для дотримання Державних санітарних норм допустимого шуму в проєктних рішеннях застосовуються: *Шумоізоляція обладнання:* Встановлення звукопоглинальних кожухів на турбіни, вентилятори та насоси. *Глушники на вихлопних трактах:* Встановлення спеціальних камер-глушників на димових трубах та системах скидання пари. *Акустичні екрани*: Будівництво шумозахисних стін або земляних валів навколо найбільш шумних вузлів станції. *Локалізація планової діяльності серед лісів,* сприяє зниженню рівеню шуму на 5–10 дБ. Реалізація рішень ДПТ, в цілому, не вплине на загальне акустичне навантаження.

Заходи для забезпечення дотримання встановлених містобудівних умов та обмежень використання територій, зменшення (запобігання, пом'якшення) негативного впливу на житлову та громадську забудову:

– дотримання нормативних параметрів технологічних та протипожежних відстаней, визначених будівельними, санітарними нормами та екологічним законодавством при будівництві об'єктів та мереж, споруд інженерної інфраструктури;

– проводити діяльність відповідно до нормативних документів;

– дотримуватись меж червоних ліній території проектування;

– дотримуватись результатів інженерно-геологічних, геологічних та гідрогеологічних вишукувань території.

Заходи щодо збереження та раціонального використання ґрунтового покриву:

– при здійсненні будівельних робіт потрібно дотримуватись відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель»;

– запровадження регулярного санітарного очищення території;

– вертикальне планування території.

Заходи з адаптації до змін клімату:

З метою скорочення потужності систем енергозабезпечення, а відповідно зменшення викидів парникових газів, передбачено:

– впровадження енергозберігаючих технологій;

– використання енергозберігаючих матеріалів;

– використання енергозберігаючих світильників;

– використання енергозберігаючих ламп;

– збільшення площі озеленених територій, що підвищують поглинальну здатність CO_2.

Зелені насадження знижують концентрації оксиду вуглецю в атмосфері, ступінь зменшення яких залежить від аеродинамічних властивостей деревних та кущових насаджень різного типу. Рослини, уловлюючи частину забруднень, локалізують її. Листяні дерева можуть уловлювати в середньому 9-11% і хвойні – 13% (в деяких випадках навіть до 30%) пилу та аерозолю

Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

− проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням;

− інженерна підготовка території та вертикальне планування, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття проїздів;

– урахування перспективних планувальних обмежень;

При будівництві та експлуатації об'єктів повинні бути передбачені наступні заходи:

– не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунти, зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця;

– прокладка зовнішніх та внутрішніх комунікацій з урахуванням запобігання можливості витоку води з них у ґрунт і забезпеченням контролю комунікацій, їх ремонту, скидання аварійних вод;

– влаштування щільного дорожнього покриття, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод у ґрунт;

– дотримуватися санітарних та інших вимог щодо впорядкування своєї території;

– недопускання потрапляння забруднених стічних вод у водні об'єкти

<u>При будівництві та експлуатації ТЕС згідно з чинними державними будівельними нормами (ДБН) та екологічним законодавством, обов'язково повинні бути передбачені наступні заходи:</u>

1. <u>Охорона атмосферного повітря</u>

Високоефективна фільтрація: Встановлення електрофільтрів або рукавних фільтрів зі ступенем очистки понад 99,5%.

Газоочистка: Впровадження систем десульфуризації та селективного каталітичного відновлення (SCR) для зниження викидів SOx та NOx.

Автоматизація: Обладнання димових труб системами безперервного автоматизованого моніторингу (АСМ) з передачею даних у режимі онлайн.

Пилопридушення: Використання закритих складів палива та герметичних конвеєрних ліній.

2. <u>Захист водних ресурсів та гідросфери</u>

Замкнутий цикл (ZLD): Впровадження систем оборотного водопостачання без скидання стічних вод у природні водойми.

Гідроізоляція: Облаштування з майданчиків зберігання палива

протифільтраційними екранами (геомембранами) для захисту ґрунтових вод.

Очисні споруди: Встановлення комплексних локальних очисних споруд .

3. Збереження земельних ресурсів та ґрунтів

Рекультивація: Обов'язкове зняття та збереження родючого шару ґрунту перед початком будівництва для подальшого відновлення територій.

Сухе золовидалення: Перехід на технології сухого відбору золи для її використання в дорожньому будівництві або виробництві будматеріалів.

Благоустрій: Озеленення санітарно-захисної зони (СЗЗ) спеціально підібраними видами дерев, що стійкі до техногенного навантаження.

4. Збереження біорізноманіття

Орнітологічний захист: Встановлення птахозахисних пристроїв на ЛЕП та маркування висотних споруд для уникнення зіткнень.

Екологічні коридори: Забезпечення вільного проходу тварин під лінійними комунікаціями та через огорожу об'єкта (де це допустимо нормами безпеки).

5.Акустичний та фізичний захист

Шумозахист: Використання шумопоглинальних екранів, кожухів на турбінах та глушників на парових викидах.

Світловий режим: Оптимізація нічного освітлення (спрямоване світло) для мінімізації дезорієнтації комах та птахів.

5. Соціальні та управлінські заходи

Санітарно-захисна зона (СЗЗ): Організація зони встановленого розміру (згідно з ДСП 173-96) з обов'язковим відселенням або компенсацією, якщо в межі потрапляє житлова забудова.

Прозорість: Створення інформаційних онлайн-табло для громади з показниками радіаційного фону та якості повітря.

Пожежна безпека: Спеціальні системи раннього виявлення осередків самозаймання на складах торфу.

Реалізація цих заходів дозволяє ТЕС відповідати стандартам ESG та вимогам Європейського зеленого курсу.

Заходи щодо охорони праці та пожежної безпеки:

– створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами;

– суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні;

– дотримання трудової і виробничої дисципліни, правил техніки безпеки на робочих місцях;

– оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

При виконанні будівельно-монтажних робіт забороняється:

– випуск стічних вод, а також неочищених господарсько-побутових або виробничих стоків, що утворюються на будівельному майданчику;

– знищення на будівельному майданчику дерево-чагарникової рослинності якщо це не передбачено проектною документацією;

– застосування речовин, які призводять до погіршення мікроклімату;

– скидання відходів в зонах житлової забудови;

– злив паливно-мастильних матеріалів у місця, не призначені для цього.

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України. Всі типи відходів, що утворюватимуться в процесі будівництва, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення.

Захисні заходи

– при експлуатації об’єкта дотримуватись нормативів чинного природоохоронного законодавства;

– всі відходи необхідно по мірі накопичення своєчасно передавати спеціалізованим організаціям;

– дотримуватись вимог щодо раціонального використання природних ресурсів;

– дотримуватись правил пожежної безпеки

Охоронні заходи

моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища;

– експлуатацію об’єктів здійснювати відповідно до чинних санітарних норм та правил.

Заходи, щодо збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду та недопущення негативного впливу:

– організація систематичних спостережень за станом природно- заповідного об’єкту;

– перед початком здійснення планованої діяльності забезпечити

проведення дослідження з метою виявлення типових та унікальних природних

комплексів і об’єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;

– у разі виявлення рідкісних об'єктів рослинного та тваринного світу та таких, що перебувають під загрозою, провести додаткові дослідження та запроектувати й реалізувати заходи з охорони;

– при виявленні під час провадження планованої діяльності рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення типових природних угруповань занесених до Зеленої книги України вжити відповідні заходи охорони, які передбачені положенням про Зелену книгу України;

– забезпечити збереження та захист від пошкодження рослинності на ділянках, що не входять до меж ділянки планування;

– додержання вимог щодо охорони територій та об’єктів природно- заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування,

лісовпорядкування, здійснення оцінки впливу на довкілля;

– проведення інших заходів з метою збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду.

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Облаштування території повинно відбуватися з дотриманням екологічних вимог та забезпеченням комплексного благоустрою території. Зовнішній благоустрій – це комплекс заходів з ландшафтної, архітектурно-просторової та естетичної організації території виробничої зони, що забезпечують комфортні умови праці та відпочинку.

Вони включають в себе вирішення та розміщення малих архітектурних форм, елементів реклами, майданчиків для відпочинку, формування системи зелених насаджень (у тому числі декоративне озеленення, насадження квітників), освітлення території тощо.

При розробці детального плану території передбачено благоустрій території.

Освоєння території повинно відбуватися з дотриманням природоохоронних заходів.

При виконанні всіх заходів з охорони навколишнього середовища, передбачених проектом, проектовані об'єкти не спричинятимуть негативного впливу на стан природного середовища в районі його розміщення.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

З метою розгляду проєктних рішень та їх екологічних наслідків під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту детального плану території передбачається розглянути наступні альтернативи (табл. 8.1)

Табл. 8.1.

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	***Нульова Альтерна-тива***	***Продовження існуючої ситуації***	**<u>Переваги</u>** **-Відсутність нових викидів:** Атмосферне повітря не забруднюється оксидами сірки, азоту та дрібнодисперсним пилом**.** **Стабільність гідрологічного режиму:** Відсутність водозабору та підігріву водойм зберігає природний рівень ґрунтових вод і запобігає «цвітінню» річок. **Відсутність акустичного та ЕМ-забруднення:** -зона без техногенного шуму та електромагнітних полів від ЛЕП. **Збереження екосистем:** **-** Болота та торфовища залишаються недоторканими. Вони продовжують виконувати функцію «вуглецевих поглиначів», стримуючи глобальне потепління, та зберігають унікальне біорізноманіття (рідкісні види флори та фауни) **<u>Недоліки</u>** **Енергетичний дефіцит:** Регіон втрачає власне джерело базової генерації електроенергії та тепла, що в умовах 2026 року може посилювати залежність від енергоімпорту або менш стабільних джерел. **Економічні втрати громади:** **-**Відсутність нових робочих місць та значних податкових надходжень до місцевого бюджету. -Громада не отримує коштів на соціальні проєкти (ремонт доріг, шкіл, лікарень)**.** **Природна деградація торфовищ (якщо вони покинуті):** Якщо торфовище раніше було осушене, але не використовується, воно стає джерелом викидів CO_2 через окислення та має високий ризик самозаймання **Відсутність інфраструктурного розвитку:** Нульовий варіант не передбачає модернізації електромереж та будівництва нових доріг, які зазвичай супроводжують великі енергетичні об’єкти	Рекомендується обрати **альтернативу 2** - є економічно вигідною для розвитку регіону, але вимагає найвищих витрат на екологічну безпеку. Її реалізація допустима лише за умови використання замкнутих систем водопостачання та герметичних сховищ палива, що дозволить мінімізувати перелічені недоліки.

2	***Затвердження проєкту ДДП***	***Влаштування Будівель та споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств***	**<u>Переваги</u>** –**Енергетична самодостатність регіону**: Влаштування власної генерації забезпечує стабільне електро- та теплопостачання (когенерація), що критично важливо для енергонезалежності **Економічний розвиток громади:** *Робочі місця*: Створення сотень вакансій як на етапі будівництва, так і під час експлуатації. *Податкові надходження:* ТЕС стає основним наповнювачем місцевого бюджету через екологічний податок та ПДФО. **Модернізація інфраструктури:** Будівництво ТЕС супроводжується прокладанням нових доріг, підведенням сучасних ліній електропередач та оновленням комунальних мереж, якими зможе користуватися населення **Контроль над торфовищами**: Професійне управління складами палива та прилеглими ділянками знижує ризик стихійних, неконтрольованих торф'яних пожеж, які є частим явищем для покинутих родовищ. **<u>Недоліки</u>** **Постійне техногенне навантаження:** ТЕС стає стаціонарним джерелом викидів **Незворотна зміна ландшафту:** Капітальна забудова призводить до повної ліквідації природних екосистем безпосередньо на ділянці (бетонування, зняття ґрунтового покриву). **Акустичне та електромагнітне забруднення:** шум від турбін та випромінювання від високовольтних ліній **Зміна гідрологічного балансу**: Потреба станції у великій кількості технічної води може призвести до зниження рівня підземних вод та осушення навколишніх боліт і колодязів.	

3	***Альтернатива запропонована у звіті про СЕО (проєктний сценарій)***	***Спорудження Будівель та споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств,***	**Переваги** ***Мінімізація екологічного ризику*** (порівняно зі старими ТЕС): ***Використання сучасних рукавних фільтрів замість застарілих електрофільтрів дозволяє уловлювати до 99,9% дрібнодисперсного пилу (PM2.5), що критично для торф'яної золи.*** ***Впровадження систем селективного каталітичного відновлення (SCR) мінімізує викиди оксидів азоту.*** ***– Захист водних ресурсів (Технологія ZLD):*** Пропонується система замкнутого циклу водопостачання, що виключає скидання промислових стоків та підігрітої води у річки, запобігаючи їхньому «цвітінню» ***Раціональне використання земель:*** Впровадження сухого золовидалення дозволяє не створювати величезні «мокрі» золовідвали, а відвантажувати золу безпосередньо для потреб дорожнього будівництва та цементної галузі. ***Енергетична безпека та стабільність:*** На відміну від сонячних чи вітрових станцій, ТЕС на торфі забезпечує базову генерацію, яка не залежить від погодних умов, що важливо для енергосистеми ***Соціальний пакет:*** Створення робочих місць та розвиток інфраструктури (дороги, мережі) за рахунок інвестора. **Недоліки:** ***Висока вартість реалізації:*** Впровадження екологічних стандартів 2026 року (фільтри, моніторинг, ZLD) значно здорожчує проєкт, що може вплинути на тариф на електроенергію. ***Залишковий техногенний вплив:*** Неможливо повністю усунути шум від роботи турбін, електромагнітне випромінювання від ЛЕП та ризик забруднення при випадкових аваріях на складах торфу ***Вплив на гідрогеологію:*** Попри замкнутий цикл, постійний забір води для підживлення системи все одно створює депресійну лійку, що може призвести до поступового зниження рівня ґрунтових вод навколо об'єкта.	

Інших альтернативних варіантів проєкту не передбачається.

Проєктні рішення детального плану території базовані на:

-побажаннях та вимогах замовника, визначених в завданні на розроблення детального плану території та у ході робочих нарад під час роботи над проєктом;

- врахуванні існуючої мережі вулиць та проїздів, логістичний потенціал;
- врахуванні існуючої ситуації та планувальних обмежень;
- суміщення планувальної структури проєкту з планувальною структурою оточуючих територій.

Під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування об'єкту планової діяльності, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:
   – проаналізовано в регіональному плані природні умови території планованої діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі фунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;
   – розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного повітря;

– оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах тощо;

2) розглянуто способи ліквідації можливих негативних наслідків реалізації проєкту;
3) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення запланованої діяльності;
4) отримання зауважень і пропозиції до проєкту містобудівної документації;
5) проведення громадського обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення

Ускладнення, що виникали в процесі СЕО:

До ускладнень, що виникали в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна віднести:

– відсутність або обмежений доступ до даних на рівні населеного пункту з основних проблемних питань (охорона довкілля, охорона здоров'я тощо) через розділення між собою загальнонаціональних, загальноміських та районних систем збору статистичних даних та даних органів охорони довкілля, охорони здоров'я.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охороні навколишнього природного середовища.

Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проекті детального плану території, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

На території Волинської області були затверджені такі регіональні програми:

- Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року затверджений Рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18

-Регіональна екологічна програма «Екологія 2023 - 2026» Наказ від 13.02.2025 № 31 "Про внесення змін до Регіональної екологічної програми "Екологія 2023-2026"

- Моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Необхідно здійснювати моніторинг відповідно до "Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272. (із змінами, постанова КМУ № 1465 від 13.11.2025)

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник – Прилісненська сільська рада.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;
- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що

спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

Результати моніторингу замовник оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

За умови використання замкнутих систем водопостачання та герметичних сховищ палива під час провадження планованої діяльності дозволить мінімізувати значний негативний вплив на довкілля

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в таблиці 9.1

табл. 9.1

Сигменти екологічної оцінки	***Показник /одиниця виміру***	***Цільове значення***	***Періодичність***
Атмосферне повітря	Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел, мг/м^3	Забезпечувати контроль за дотриманням гранично допустимих викидів, відповідно до умов дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами. ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» №2707-XII від 16.10.1992 зі змінами	1 раз на рік
Водні ресурси	Обсяги забору та використання свіжої води, м^3 /рік	Відповідно до Дозволу на спеціальне водокористування;	1 раз на рік

Шумове забруднення	Рівень шуму на межі санітарно-захисної зони та біля найближчої житлової забудови, дБ	Не більше 55 дБА вдень та 45 дБА вночі «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», затверджені наказом МОЗ України №173 від 19.06.1996	1 раз на рік
Відходи	Кількість утворення, накопичення та оброблення виробничих відходів, в тому числі небезпечних, т/рік	Мінімізація утворення відходів та максимізація їх переробки та повторного використання. ЗУ «Про управління відходами» № 2849-IX від 13.12.2022 зі змінами	1 раз на рік
Здоров'я населення	Кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення на хвороби органів дихання, хвороби шлунково-кишкового тракту, алергічні захворювання, кількість випадків/1000 осіб	Медико-статистичний аналіз	1 раз на рік

Кількісні та якісні показники для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення наведено в таблиці 9.2.

табл. 9.2

Індикатор	***Показник/ одиниця виміру***	***Цільове значення***	***Періодичність***
Зелені насадження	Площа зелених насаджень спеціального призначення (шумозахисне озеленення), га.	Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України (10.04.2006 № 105)	1 раз на рік
Відходи	Відсоток утилізованих та перероблених відходів, від загальної кількості %	ЗУ «Про управління відходами» № 2849-IX від 13.12.2022 зі змінами	1 раз на рік

Агітаційно-просвітницькі роботи	Інформування, підвищення рівня екологічної свідомості населення		1 раз на рік

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку:

Моніторинг – як інструмент контролю виконання стратегічних напрямів ДДП:

- проведення на наступних стадіях проєктування дослідження складових навколишнього середовища шляхом натурних спостережень (рослинність, тваринний світ) та відбору і аналізу проб (повітря, ґрунту, води) в рамках проведення ОВНС;
- реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації виробничих відходів серед суб'єктів господарювання тощо;
- отримання дозвільної документації суб'єктом господарювання.

Перевірка дотримання екологічних вимог:

- дозволи на викиди забруднюючих речовин для кожного джерела викидів;
- дозволи на спеціальне водокористування;
- дозволи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища на вирубування дерев та чагарників.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Мінекономіки.(*редакції Постанови КМ № 430 від 02.05.2023; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1465 від 13.11.2025*)

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Даний розділ не розглядається, адже виконання проєкту детального плану території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій, не матиме суттєвого впливу на довкілля, враховуючи передбачений вид діяльності та те, що проєктована територія знаходиться на значній відстані від межі сусідніх держав

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

Метою стратегічної екологічної оцінки детального плану території щодо відведення земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій. є необхідність оцінювання наслідків виконання документів державного планування, сприянні сталому розвитку шляхом забезпечення охорони навколишнього середовища, безпеки життєдіяльності та охорони здоров'я населення, а також в інтегруванні екологічних вимог під час розроблення та затвердження ДДП.

Містобудівну документацію «Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій» розроблено на підставі наступних вихідних даних:

– Рішення Прилісненської сільської ради "Про надання дозволу на розроблення містобудівної документації" від 05 листопада 2025 року № 58/19;

– Схема планування території Волинської області

- Схема планування території Маневицького району Волинської області

– Завдання на розроблення детального плану території;

– План топографічного знімання М 1:1000, який виконаний у 2025 році, з погодженими інженерними мережами.

Проєктом детального плану передбачається зміна цільового призначення земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 (01.17) Земельні ділянки запасу (земельні ділянки, які не надані у власність або користування громадянами чи юридичними особами) на ділянку – (14.01) Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку проведено оцінку наслідків виконання проєкту на навколишнє природне середовище, у тому числі для здоров'я населення та зобов'язань у сфері охорони довкілля і заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходів щодо

моніторингу цих наслідків.

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля населених пунктів, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в забрудненні атмосферного повітря внаслідок будівництва об'єктів та їх експлуатації, впливі на ґрунтове середовище при розробці будівельного майданчика; прокладанні комунікацій; будівництві, влаштуванні об'єктів.

Спостерігається і акустичне забруднення довкілля внаслідок будівельних робіт, від пересування техніки, виконання земляних робіт, а також функціонуванні устаткування при здійсненні планованої діяльності.

З метою охорони навколишнього природного середовища у даному ДДП передбачено виконати ряд планувальних та технічних заходів: заходи щодо охорони атмосферного повітря, щодо захисту водного та ґрунтового середовищ, шумозахисні заходи та заходи щодо охорони праці та пожежної безпеки. Запропоновано комплекс заходів, передбачених для здійснення моніторингу та покращення стану довкілля у тому числі здоров'я населення.

Транскордонних наслідків виконання документу державного планування не очікується.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

– Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
– Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
– Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
– Закону України «Про основи містобудування»;
– Закону України «Про управління відходами»;
– Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
– Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
– Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
– Закону України «Про екологічну мережу України»;
– Закону України «Про охорону земель»;
– Закону України «Про рослинний світ»;
– Закону України «Про тваринний світ»;
– Закону України «Про генеральну схему планування території України»;
– Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
– Національного плану управління відходами до 2030 року;
– Стратегії розвитку Волинської області до 2027 року;
– ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
– ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
– ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
– ДСП – 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів»;
– ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку»;
– ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
– ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
– ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування»;
– Постанова від 01 вересня 2021р. №926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації».
-«Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року»(нова редакція від 21 серпня 2025 року № 33/2)
- “Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту змін до Стратегії розвитку Волинької області на період до 2027 року” ,
- «Стратегія розвитку 2021-2027 Прилісненської територіальної громади ».
- Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Волинської зони на 2026-2030 роки
- “Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року” затверджений Рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18
- Регіональна екологічна програма «Екологія 2023 - 2026» Наказ від 13.02.2025 № 31 "Про внесення змін до Регіональної екологічної програми "Екологія 2023-2026"

ДОДАТКИ

ЗАЯВА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ
СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій»

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАМОВНИКА:

Замовником детального плану є виконавчий комітет Прилісненської сільскої ради

2. ВИД ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕКНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Проект Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій виконано згідно з Рішенням Прилісненської сільскої ради Волинської області від 05 листопада 2025 року №58/19 «Про надання дозволу на розроблення містобудівної документації ».

- Детальний план території розробляється з метою визначення доцільності земельної ділянки для запланованої діяльності;
- Будівництво об'єкту генерації електроенергії
- визначення напрямів організації транспортного і пішохідного руху,
- розміщення місць паркування транспортних засобів;
- визначення планувальних обмежень згідно з державними будівельними, пожежними та санітарно-гігієнічними нормами;
- формування пропозицій щодо можливого розташування проектних споруд та будівель в межах проєктної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства;
- визначення містобудівних умов та обмежень.

визначення цільового призначення земельної ділянки;

Проєкт детального плану території проєктною площею 5,5185 га за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій , виконаний з метою визначення вихідних даних всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, уточнення містобудівних умов і обмежень забудови території для містобудівних потреб, а також можливості зміни цільового призначення сформованої земельної ділянки.

Даний проєкт детального плану території розроблений на підставі таких вихідних :

– завдання на розроблення детального плану території ;
– рішення Прилісненської сільскої ради Волинської області від 05 листопада 2025 року №58/19
– матеріалів топографо-геодезичних карт в масштабі 1:1000;
– натурних обмірів та обстежень.
– схемою планування території Волинської області
–стратегічного плану розвитку Прилісненської громади 2020-27рр.

Необхідність виконання стратегічної екологічної оцінки визначена п.1 ст. 19 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Цілями стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Даний документ у відповідності із Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» призначений визначити обсяг стратегічної екологічної оцінки«Детальний план території

земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій».

Детальний план розробляється у відповідності до вимог Земельного кодексу України, Водного кодексу України, Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про благоустрій населених пунктів», «Про землеустрій», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд», нормативно-правових актів та нормативно-методичних положень.

3. ТЕ, ЯКОЮ МІРОЮ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВИЗНАЧАЄ УМОВИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ АБО ОБ'ЄКТІВ, ЩОДО ЯКИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ (У ТОМУ ЧИСЛІ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ, РОЗМІРУ, ПОТУЖНОСТІ АБО РОЗМІЩЕННЯ РЕСУРСІВ

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку регіону шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування. Підставою для прийняття рішення про необхідність здійснення стратегічної екологічної оцінки є критерії визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затверджені органом, зазначеним у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Проєктна земельна ділянка (далі - ділянка) знаходиться у південно західному напрямку від с.Галузія (за межами населеного пункту). Із західної сторони ділянка межує із землями прибережно захисної смуги р. Гнилий Брід, з півдня ділянка межує із землями траспорту, автодорога місцевого значення О-031168, північна сторона ділянки межує із землями сільского господарства, зі східної сторони проходить ґрунтова дорога.

Ділянка, яка планується для освоєння - загальною площею 5,5185га. На даний час ділянка вільна від забудови по ділянці проходить повітряна ЛЕП 10кВт,

До ділянки є існуючий проїзд грунтової дороги

Планований енергогенеруючий обєкт розрахунковою потужністю 25 МВт

приймається згіднoДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» та відповідно Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів,затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. N 173

Передбачається розміщення на вказаній території будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частиною другою статті третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Даний документ державного планування передбачає реалізацію видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. ЙМОВІРНІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Детальний план даної території розробляється з урахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд.

В процесі визначення важливих екологічних аспектів, пов'язаних з діяльністю функціональних підрозділів, розглядаються:

а) для довкілля:

В ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування детального плану території, зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів довкілля:
- ґрунти та земельні ресурси;
- атмосферне повітря;
- водне середовище;
- стан фауни, флори, біорізноманіття;
- кліматичні фактори;
у тому числі для здоров'я населення;
Під час здійснення СЕО, варто оцінити ймовірні наслідки від об'єктів будівництва та інфраструктури, що пропонується відповідно до детального плану території на здоров'я населення.

б) для територій з природоохоронним статусом -

Території з природоохоронним статусом в межах проєктування відсутні.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення –

Транскордонний вплив відсутній оскільки територія на яку розробляється ДПТ розташована на значній відстані від меж сусідніх держав.

5. ВИПРАВДАНІ АЛЬТЕРНАТИВИ, ЯКІ НЕОБХІДНО РОЗГЛЯНУТИ, У ТОМУ ЧИСЛІ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

У процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки розглядатимуться наступні альтернативи:
Альтернатива 1: «Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування;
Альтернатива 2: будівництво будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій.

6. ДОСЛІДЖЕННЯ, ЯКІ НЕОБХІДНО ПРОВЕСТИ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАТИМУТЬСЯ ПІД ЧАС СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

У процесі проходження стратегічної екологічної оцінки здійснюється:
- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін проєкта детального плану з точки зору екологічної ситуації;
- врахування пропозицій та зауважень у ході розробки СЕО, що були надані органами виконавчої влади, котрі реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та охорони здоров'я населення;
- проведення консультацій з громадськістю – громадських обговорень та слухань для більш чіткого та конкретного виявлення поточних екологічних проблемних питань території проєктування, що вивчається, та, водночас, попередження можливих негативних впливів реалізації проєктних рішень детального плану території.

Основним критерієм стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність до державних будівельних норм, санітарних норм і правил України, законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

7. ЗАХОДИ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ РОЗГЛЯНУТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Зважаючи на характер ймовірних наслідків, до основних заходів запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування слід віднести

ряд ресурсозберігаючих рішень щодо використання води, землі, електроенергії; дотримання правил промислової та пожежної безпеки; розробку планів ліквідації можливих аварійних ситуацій, систем повідомлення про неї.
На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватись в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

8. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Звіт про стратегічну екологічну оцінку має відповідати вимогам ч. 2 ст. 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», методичним рекомендаціям із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства екології і природних ресурсів України N 296 від 10.08.2018.

Пропонується така структура Звіту із СЕО:
1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;
8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);
9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);
11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ТА СТРОКИ ЇХ ПОДАННЯ

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області

для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій» подаються до Прилісненської сільської ради Камінь-Каширського району Волинської області
44614, с. Прилісне, вул. Сойне, буд. 1Б, ел. пошта: prylisne.otg@ukr.net.
Строк подання зауважень і пропозицій громадськості становить 10 днів з дати оприлюднення Заяви на офіційному сайті Замовника.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
Київський майдан, 9, м. Луцьк, 43027, тел /факс. (0332) 778 169, e-mail: eco@voleco.voladm.gov.ua,
код ЄДРПОУ 38740786

від_____ №_____ на № _____від _____

Виконавчий комітет
Прилісненської сільської ради

Про надання зауважень та пропозицій
до заяви про визначення обсягу
стратегічної екологічної оцінки

На виконання статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та за результатами розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 12.12.2025 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки № 12-12-18643-25) стосовно проєкта «Детальний план території земельної ділянки з кадастровим номером 0723681500:02:003:0371 за межами села Галузія Камінь-Каширського району Волинської області для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій», управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації надає зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, які необхідно врахувати при підготовці звіту про стратегічну екологічну оцінку.

При підготовці Звіту про СЕО необхідно керуватися статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»; Методичними рекомендаціями щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705; Методичними рекомендаціями щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382; наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28.10.2020 № 213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 «Про Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

При розробленні детального плану території необхідно дотримуватись вимог Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження

Сертифікат 5E984D526F82F38F0400000002295A0166B03206
Підписувач ГЕРАСИМЧУК ЛЕСЯ ВОЛОДИМИРІВНА
Дійсний з 04.04.2025 15:06:51 по 04.04.2026 23:59:59

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
№ 2123/1.15/2-25 від 22.12.2025

містобудівної документації затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку необхідно:

- провести аналіз поточного стану довкілля визначеної детальним планом території земельної ділянки та навколо неї;
- окреслити основні екологічні проблеми, що стосуються проєктної території, визначити заходи щодо їх вирішення;
- зазначити інформацію щодо наявних поблизу та на території планованої діяльності природоохоронних територій та можливого впливу на неї від реалізації документа державного планування;
- здійснити опис усіх складових довкілля (флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини), які ймовірно зазнають впливу при реалізації документа державного планування;
- передбачити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків від реалізації ДДП;
- зазначити інформацію про прийняті рішення щодо інженерного забезпечення планованої діяльності на визначеній території (водопостачання, каналізування, теплопостачання, санітарне очищення тощо) та вказати інформацію з обґрунтуванням щодо альтернативних варіантів, які розглядались;
- проаналізувати інформацію про рівень природної та техногенної безпеки (перелік та розміщення потенційно небезпечних об'єктів (в разі наявності таких) та інших джерел виникнення надзвичайних ситуацій, площа території та кількість населення в зонах можливого впливу) та окреслити шляхи і відповідні заходи щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження від потенційно небезпечних об'єктів;
- врахувати Регіональну схему екологічної мережі Волинської області;
- врахувати вимоги законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про охорону земель»;
- на картографічних матеріалах нанести обмеження та санітарно-захисні зони для об'єктів відповідних класів небезпеки, межі прибережних захисних смуг та водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів, зони санітарної охорони підземних джерел.

Наголошуємо, що відповідно до частини 1 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник забезпечує складання звіту про стратегічну екологічну оцінку після врахування зауважень і пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки наданих органами, зазначеними у статтях 6-8 цього Закону.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» звіт про стратегічну екологічну оцінку має містити повну та вичерпну інформацію щодо усіх аспектів планованої діяльності. Закон не передбачає можливості невисвітлення окремих розділів або даних з посиланням на їх конфіденційність чи обмежений доступ.

У звіті про СЕО Вам необхідно забезпечити висвітлення всієї інформації визначеної чинним законодавством, в тому числі зазначеної в даному листі.

Звертаємо вашу увагу, відповідно до пункту 13 Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, затвердженого постановою КМУ від 02.05.2023 № 430, документи щодо стратегічної екологічної оцінки вносяться до Реєстру у форматі Adobe Portable Document Format (PDF) і повинні відповідати таким вимогам:

- бути повнокольоровими;
- графічні матеріали зберігаються в окремих файлах в машиночитанному форматі;
- текстові та табличні матеріали, які в оригіналі створені в паперовій формі, містять підписи та/або засвідчені печаткою, зберігаються як скановані повнокольорові зображення;
- усі шрифти, що використовуються, повинні бути вбудовані у файл;
- файли текстових документів повинні мати структуровану форму, зміст і посилання, що пов’язані з елементами структури, та забезпечувати копіювання тексту;
- якість матеріалів повинна забезпечувати розбірливе читання їх змісту.

Наголошуємо, що при здійсненні консультацій з органами виконавчої влади у процесі стратегічної екологічної оцінки, відповідно до частини другої статті 13 Закону «Про стратегічну екологічну оцінку, у разі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації замовник протягом п’яти робочих днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки документів, зазначених у частині першій цієї статті, надсилає органам, зазначеним у статтях 6-8 цього Закону, графічні матеріали такої містобудівної документації у паперовій формі.

Також, наголошуємо на необхідності неухильного дотримання вимог чинного законодавства України, в тому числі Законів України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII (введено в дію 12.10.2018), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17.06.2020 №711-IX та Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженої Постановою КМУ від 1 вересня 2021 року.

Крім того, звертаємо вашу увагу, що частиною 3 розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» установлено, що лише до 1 січня 2025 року могли розроблятись та затверджуватись детальні плани територій щодо територій, розташованих за межами населених пунктів та стосовно яких не затверджені комплексні плани просторового розвитку територіальних громад, відповідно до схем планування території (частини території) району та/або області.

Начальник **Леся ГЕРАСИМЧУК**

Саган Юлія 778 232